

SLOVENEK

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V opravi prejemam mesečno K 1:50

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Češki katoliški shod.

Po došlih nam poročilih je razvidno, da je češki katoliški shod, ki se je otvoril včeraj v Olomucu, največji in najsijajnejši, kar se jih je kedaj vršilo v Avstriji. Svobodomiselnici so triumfirali ob zadnjih državnozbornih volitvah, ko so katoliški Čehi izgubili par mandatov, toda to veselje je bilo prezdognjo, kar lahko že danes konstatiramo: Če pomislimo, da se je med Čehi utrčila katoliška misel, kar priča ravno sedanji ogromno obiskani shod v Olomucu, da so se katoliško misleči volilci ob zadnjih volitvah pomnožili in da so katoliški Čehi izgubili nekaj mandatov le vsled tega, ker so se proti njim združile vse nasprotnne stranke, potem moramo reči, da je ni sile, ki bi ustavila sigurno prodiranje katoliške misli med češkim ljudstvom. V vrstah avstrijskih Slovanov vidimo vstajati novo silo, ki bo zmogla res združiti v bratski ljubavi vse avstrijske Slovane. Ta sila je zmogovita katoliška misel.

Bojazen, da zna priti v teku včerajšnjega dne v Olomucu do kakih nemirov od češko-liberalne in nemške strani, kot so se napovedovali se ni uresničila. Od strani Nemcev, čeških liberalcev in soc. demokratov se je izdala parola, naj se slavnostni spreved udeležencev katoliškega shoda ne moti. Vendar se pa poroča, da so svobodomiselnici in soc. demokrati ponekod razbijali šipe.

40.000 udeležencev.

Že v prvih jutranjih urah je vladalo včeraj v Olomucu živahno vrvenje. Posebni vlak je prihajal za posebnim vlakom in vsak je pripeljal na tisoče udeležencev katoliškega shoda, ki jih je sprejemal na kolodvoru posebni odbor med navdušenimi govori in ki so nato korakali v sklenjenih vrstah z zastavami in godbami na čelu v mesto. Prišlo je 14 posebnih vlakov iz vseh krajev Češke, Moravske in Šlezije. Tudi navadni vlaki so bili vsi prenapolnjeni z udeležniki katoliškega shoda. Iz olomuške okolice so se pripeljali udeležniki in udeleženke katoliškega shoda na okrašenih vozovih. Slovenska deputacija je bila sprejeta z velikim navdušenjem. Vseh udeležencev katoliškega shoda se ceni nad 40.000. Vsi hoteli, gostilne in prenočišča v mestu so prenapolnjena.

Cerkveno slavje.

Ob pol 9. uri dopoldne je došel v stolnico knez in nadškof dr. Bauer. Češki Orli so tvorili špalir. Cerkev je bila napolnjena do zadnjega kotička. V cerkvi je imel prelat dr. Ehrmann pridigo, med tem, ko je govoril tisočem, ki niso dobili v cerkvi prostora, na Stolnem trgu profesor olomuške teološke fakultete dr. Ivan Kubicek. Pontifikalno mašo v stolnici je celebriral olomuški knez in nadškof dr. Bauer z veliko asistenco, med tem ko je zunaj na trgu bral nepregledni množici mašo kraljevo - graški škof dr. Jožef Doubrava. Kljub ogromni udeležbi so se vršile dopoldanske slavnosti vse v najlepšem redu.

Po kosilu so se uredili udeležniki katoliškega shoda na malem vojaškem vežbališču v slavnostni spreved. Ureditev slavnostnega spreveda je trajala skoro eno uro. Na čelu spreveda, v katerem so bile uvrščene številne godbe, je korakalo 300 čeških telovadkinj in 700 čeških Orlov. Za temi so korakala kmečka mladinska društva in kmečke organizacije. Pogled na te je bil izredno slikovit, zlasti lepo je bilo videti Slovake. Splošno pozornost pa je vzbujala slovenska deputacija z zastavo S. K. S. Z., ki jo je občinstvo sprejelo z velikim navdušenjem. V dolgi vrsti so nato korakale v sprevedu češke žene. Za temi je korakalo predsedstvo katoliškega shoda s predsednikom dr. Hrubanom na čelu, zastopniki aristokracije, med njimi moravski deželni glavar grof Oton Serenyi, grof Jaroslav Thun, grof Emanuel Mensdorf - Ponilly, grof Karel Seilern, baron Bauer itd., kakor tudi višja duhovščina, katoliški učitelji, duhovniki in bogoslovci. Tem so sledila občinska zastopstva iz olomuške okolice, deputacije iz Prage, Brna, Dunaja in Tropave. Za temi so korakale deputacije številnih občinskih zastopov in katoliške delavske organizacije. V sprevedu je bilo nad 70 zastav in 12 godb. Slavnostni spreved se je pomikal z malega vežbališča po Cesarja Jožefa cesti k nadškofijski palači, kjer se je med tem zbrala višja duhovščina. Med velikanskimi ovacijami in navdušenjem so korakali udeleženci katoliškega shoda mimo tam zbranih čeških škofov. Pred nadškofijsko palačo je bil postavljen oltar in prižnica, kjer se je dopoldne vršila služba božja. Knez in nadškof dr. Bauer kakor tudi oba olomuška pomnožna škofa dr. Wisnar in

Blažek, škof grof Huyn iz Brna, škofa dr. Doubrava iz Kraljevega Gradca in Hulka iz Budjejevic, kakor tudi zastopnik litomerskega škofa kanonik Čech, so se morali neprestano zahvaljevati za velikanske ovacije.

Spreved se je pomikal v popolnem redu dalje mimo nadškofijske palače preko Franc Jožefovega trga na Zgornji ring. Tukaj se je zbralo na obeh straneh spreveda mnogo Nemcev, ki pa so mirno gledali spreved, ne da bi se čulo kakega izzivajočega klica. Tudi med udeleženci katoliškega shoda se je od strani rediteljev skrbelo, da je korakal spreved nemoteno naprej.

Poklonitev cesarju.

Na Zgornjem ringu so priredili udeleženci spreveda pred cesarjevim spomenikom velike ovacije. Češki Orli, ki so korakali na čelu spreveda so položili na vznožje spomenika veliki ložili na vznožje spomenika velik lovorjev venec. Na Zg. ringu zbrani udeleženci spomenika in predsednik katoliškega shoda dr. Hruban je imel kratek nagovor na množico, ki ga je poslušala odkritih glav, v katerem je izražal neomajno zvestobo katolikov do cesarja in vladarske hiše. Trikratni »slava« klici, s katerimi je dr. Hruban končal svoj govor, so izzvali velikanske ovacije cesarju. Godbe so intonirale cesarsko pesem, ki so jo peli vsi udeleženci v sprevedu. Po cesarski pesmi so zapeli udeleženci katoliškega shoda »Kde domov muj«, na kar se je začel slavnostni spreved pomikati k Narodnemu domu, pred katerim se je razšel. Tako je bil slavnostni spreved, ki ga je ministrstvo dovolilo šele zadnji dan, velika manifestacija čeških katolikov.

Popoldanska slavnost.

Popoldne je bil v Narodnem domu delavski manifestacijski shod, na katerem je govoril deželni poslanec, docent Ivan Šramek o kulturnem in narodnem pomenu kršč. socialnega delavskega gibanja v čeških deželah. Na manifestacijskem zborovanju kmetskih mladinskih organizacij in čeških kmetov, ki je bilo na dvorišču olomuške proštije, je govoril deželni poslanec N. Šilinger »O katoliškem časopisju v boju za vero in narodnost«. Predsednik kmetskih mladinskih organizacij na Moravskem, Jožef Dorotec, je govoril o »Češki mladini in Ciril-Methodovi dedščin«. V cerkvi sv. Mihaela je bila popoldne evha-

ristična ljudska pobožnost, pri kateri je pridigoval pomožni škof dr. Wisnar. V cerkvi Marije Snežne, kjer so se zbrali večinoma Slovaki in Hanaki, pa je govoril znani slovaški voditelj P. Andrej Hlinka o »Ženi v boju za vero in narod«, ter je pozival češke žene naj se zvesto drže vere očetov ter podpirajo tudi moške v zvestobi do Cerkve. Urednik Supka iz Kraljevega Gradca je govoril o pomenu katoliškega časopisja.

Drugo slavnostno zborovanje.

Zvečer se je včeraj vršilo v Narodnem domu slavnostno zborovanje. V začetku je prebral predsednik poslanec dr. Hruban od cesarskega dvora v Išu, kakor tudi od prestolonaslednikove vojaške pisarne in kardinala državnega tajnika Merry del Vala dole žalvalne brzojavke na v soboto brzojavno odposlane udanostne izjave. Brzojavke cesarja, prestolonaslednika in sv. Očeta so bile sprejete z viharnimi slavklici. Praški univerzitetni profesor Kordec je na tem zborovanju govoril o kulturnem delu Cerkev med češkim ljudstvom, medtem ko je bivši poslanec Myslivec pozival k okreelitvi katoliškega časopisja.

Današnje slavnosti in zborovanja.

Danes ob 6. uri je daroval v stolnici sveto mašo kraljevo-graški škof dr. Doubrava, v kapucinski cerkvi je imel pontifikalno službo božjo škof grof Huyn v zvezi s skupnim svetim obhajlom članov 3. reda sv. Frančiška. Ob 8. uri je imel pontifikalno službo božjo pomožni škof dr. Wisnar v cerkvi sv. Mihaela. Ob pol 9. uri pa se je vršilo v duhovskem semenišču prvo zborovanje. Istočasno so se nato vršili: drugi veliki manifestacijski shod kmetov v Narodnem domu, na katerem je referiral državni poslanec Kadlčak o pomenu in razvoju katoliškega kmečkega gibanja na Moravskem. O katoliških kmečkih organizacijah na Češkem sta govorila kmeta Šafranek in Adamek.

Istočasno ob pol 9. uri se je pričelo v dvorani palače Marije Terezije posvetovanje čeških mladinskih organizacij, na katerem se je referiralo o verskih nalogah kakor tudi o delu zveze kmečkih mladinskih organizacij na Moravskem. Obenem s temi shodi se je vršilo tudi zborovanje III. reda sv. Frančiška v cerkvi Marije Snežne in pa zborovanje učiteljev in prijateljev

LISTEK.

Jos. Puntar (Gradec).

Mimogrede.*)

Krst pri Savici! Ne mislim na tem mestu rešiti Krstovega problema v celoti, le nekaj potrebnih opazk bi si usodil pripomniti k dosedanjim kritikam. Razlagavec je dovolj in vsak ima svojo najboljšo misel o Krstu pri Savici. Zakaj bi je ne imel i vsak bravec? Zakaj ne vsak lepoto čuteč presojevalec? Vsak —?

Skušal sem se poglobiti v Krstov problem, prebral kritike in bil nekje nekaj namignil, da nekaj vem. Migljaji pa dražijo. Seveda je tudi moj razdražil kritika — kritikov. Morda še koga drugega, kar nič ne dé!

Mimogrede hočem tu zarisati svoje misli o problemu v Prešernovem »Krstu pri Savici«. Nekaj misli bo morda šlo še prek pesmi same. Spada pa vse k problemu.

Za večino kritikov je Črtomirov krst neumljiv, neutemeljen. To stoji ko pribito, in kdor ne veruje, je povsem umljivo pristen klerikalen neestet.

*) Misli so posnete iz še neobjavljene razprave in za prvo potrebo poklonjene kritičnim duhovom.

Bodi! Ni me sram, da spadam mednje, ki trdè, da je Črtomirov krst popolnoma umetniško in docela umljivo utemeljen, če smemo seveda verjeti — Prešernu samemu! In jaz verjamem najprej Prešernu, kar je in ostane moj prvi greh v očeh večine slovenskih kritikov. Celo tako smel sem, da trdim, da je Prešernov spomenik odločno 3 m in pol prenizek radi Krsta pri Savici in neprimerno visok za glavo — Eibina Kristana! To je drugi moj veliki greh. Našel bi jih lahko še več in bil bi velik očitni grešnik. Počasi se pokažem v vsi svoji grešni goloti. Za danes pa bo dovolj, če opozorim na dve glavni napaki svojega okusa. In to je ali vsaj morda bo zelo mnogo.

Neestet sem, poudarjam (namignem tudi, da sem verzemerec, a samo namignem to svojo največjo napako!). Gorje torej kritiku, ki nima ni pojma o lepoti in nam hoče prodajati svoje neestetke nazore o utemeljenosti Črtomirovega krsta! Pa se ne bojim in morda mi bo še kdo hvaležen, da sem kraškega rodu!

Kot neestet mislim sam zase seveda in tu le slučajno tudi javno radi kritikov, da je najvažnejšidogodek v »Krstu« umetniško in psihološko tako utemeljen, da je treba že precejšnje površnosti v presoji, ki more prezreti poetove lastne besede!

Na podlagi poetovih besed trdim, da je Črtomirov krst utemeljen tudi iz metafizičnih razlogov, skritih seveda v pesmi sami. Črtomirov krst je nujna posledica dobre in pravičnosti in ljubezni in akt nadnaravne milosti božje. To ni za kritike-estete z modernimi očali, pač pa morda za druge dokaj važen činitelj, za tiste namreč, ki poznajo idejno stremljenje — romantike!

V najhujši dušni sili prosil Bogomila po Mariji Boga, da bi rešil Črtomira iz smrtne nevarnosti. Črtomir je res v tisti viharni, grozni noči (Uvod!) rešen, in sicer edin izmed vseh tovarišev. Ze to je — čudovito! Gotovo, a tudi hkrati dokaz, da je krščanski Bog res tak, kot ga oznanja Črtomiru Bogomila:

»De pravi Bóg se kliče Bóg ljubezni,
De ljubi vse ljudi, svoje otroke,
De čudno k sebi vód' otróke ljúbe,
De ne želí nobéniga pogúbe.«

Verujem brezpogojno v resničnost teh poetovih besedi, ker se krijejo z vso Črtomirovo »čudno« potjo do še bolj čudovitega krsta — pri Savici!

Ako je namreč res, da je krščanski Bog tak, kot ga slika Bogomilina vera, potem se mora tudi kazati v dejanju milega in ljubečega, dobrega in usmi-

ljenega ter čudovito modrega. In takega se kaže v Črtomirovi življenjski celi zgodbi, a najbolj v kritično kritičnih trenutkih. Črtomirova pot do krsta je priča, glasna in neomajno goreča priča, da je krščanski Bog tak in bogovi Črtomirovi le mamljivi potvori brez vse moči!

V najhujši sili rešitev iz bojnega meteža. To je eno, a drugo je, da je strta vsa Črtomirova odporna sila, vsa njegova vojvodska moč. Vse uničeno.. Pot za resignacijo. In tudi to je po modrem načrtu — Boga, a tudi po tendenci poetovi!

V Črtomirovi rešitvi je potrditev in tudi delno poplačilo Bogomilne vere o ljubezni krščanskega Boga. Bog je naklonjen Črtomiru; s tem pa je že toliko povedano, da ga reši tudi še — večne, gotove dušne smrti. Bog »čudno k sebi vód' otróke ljube«. Ze po teh besedah in po prvem činu in dokazu pri Črtomiru smemo sklepati, da bo ravno tako, če ne še bolj čudovita tudi druga rešitev iz — dušnega »spanja« Črtomirovega. Ako je Bog res milostljiv in res ljubi in modro in čudno vodi svoje »otróke ljube«, t. j. take, ki se ne ustavljajo njegovim sklepom in njegovi milosti iz mefistofelske upornosti in notranje zlobe, potem mora nujno prej ali slej priti do krsta in po krstu do združitve ljubečih se src — tam na oñem svetu! (Dalje.)

»Matice Cyrillo - Metodejske«, na katerem se je med drugim referiralo o nalogah češkega učiteljstva. Na shodu srednješkolskih in vseučiliških dijakov v češki gimnaziji, so govorili: cand. phil. Ivan Barteš o slovanskem vprašanju, cand. phil. Jožef Trcka o programu in zahtevah češkega katoliškega dijaštva in cand. iur. Vicanek o socialnem sodelovanju dijakov.

Popoldanska in večerna zborovanja.

Danes popoldne zboruje v palači Marije Terezije katoliška inteligenca. Na tem zborovanju referira poslanec Šramek o nalogah katoliške inteligence v katoliškem gibanju; profesor dr. Jaroslav Hruban pa o duševnih strujah v moderni inteligenci.

Zborovanje obrtnikov se vrši v hotelu »Avstrija«. Za to zborovanje je napovedan referat tovarnarja Vaclava Zborila o pomenu obrtnega stanu v sedanjem času in referat krojaškega mojstra Sedlaceka iz Brna o organizaciji obrtnega stanu na krščanski podlagi.

Obenem se vrši danes popoldne zborovanje marijanskih kongregacij v nadškofjskem semenišču in zborovanje za varstvo Cerkve z referati o organizaciji katoliških društev na Češkem, o svobodomiselnih in Husovem letu (1815.) ter o pravem varstvu Cerkve.

Ob 6. uri zvečer se vrši v Narodnem domu III. slavnostno zborovanje, na katerem govore učitelj Leopold Bartiš o katoliški Cerkvi in šoli, drž. poslanec Šamalík o protiverških strujah na deželi ter slovaški poslanec Ferdinand Juriga o katoličanstvu in narodnosti. Istočasno se vrši paralelno slavnostno zborovanje na dvorišču prošnje, kjer referirata o istih tematih drž. poslanec Navratil in ravnatelj Spaček iz Prage.

Omeniti je tudi, da je shod brzojavno pozdravil tudi načelnik Poljskega kola, **Billnski**.

× × ×

Sijajna manifestacija čeških katoličanov je najlepše poročstvo za bodoči razvoj in razcvit katoliške ideje v Avstriji. Svobodomiselna prorokovanja se prav gotovo ne bodo izpolnila. Na eni strani stoji še vedno trdna nemška krščansko-socialna organizacija, na drugi pa se čedalje bolj združujejo na temelju katoliškonarodnega in krščansko-socialnega programa avstrijski Slovani, Čehi, Slovenci in Hrvati. Ako bi res kdo poizkušal z gonjo proti veri in Cerkvi, bo našel tako avstrijske slovanske kakor nemške katolike oborožene in pripravljene, da vsak napad odbijejo!

Treba pa je pibiti, da »kulturni boj« propagira tako pri Nemcih kakor pri Čehih le majhna klika pristašev »Svobodne Misli« in socialne demokracije. V ostalih strankah — tu mislimo zlasti na Čeha — pa je večina krščanskim idejam prijazna, ljudstvo samo ni protikatoliško in tako agrarci kakor mladočehi in narodni socialci kulturen boj odločno odklanjajo. Zato trdno pričakujemo, da nam bo z vsemi zastopniki češkega ljudstva slejkoprej mogoče sodelovati za blagor avstrijskih slovanskih narodov, zlasti pa je upati, da postane zveza med nami in poslanci češkega kmečkega ljudstva,

ki je v svojem jedru katoliško, vedno trdnejša. Tako se bodo našli za skupno delo v prid ljudstva vsi realni slovanski politiki, kulturno-bojni križarji pa bodo ostali osamljeni.

Okrepitve katoliške misli med Čehi se pa odkritosrčno veselimo. S tem bodo zveze, ki jih s češkim ljudstvom gójimo, še trdnejše in upati je, da se v doglednem času vsi avstrijski slovanski narodi združijo na temelju krščanskega ljudskega programa. V to Bog pomoz!

Reforma vodnega prava.

C. kr. poljedeljsko ministrstvo je izdelalo načrt novega vodnega prava. Najvažnejše reforme se nanašajo na določitev pravnega značaja talnih voda.

Kar se tiče najbolj sporne točke, termina za koncesije vodnih moči, določa načrt, da se morejo take koncesije pri javnih vodah podeliti mestnim, deželnim in občinskim napravam z rokom 90 let, za privatna podjetja pa 60 let. Obstoječe pravice se s tem ne tangirajo. Zelo umestne so določbe varstva studencev za vodovode in varstvenega rajona za mineralne in zdraviljske vode. Več določb se nanaša na odstranitev hudourniške nevarnosti. Razširi se razlastevanje. Vlada zamore zasebne vode proglasiti za javno posest. Lahko se obremenijo s služnostmi celo dvorišča in vrtovi ne samo za dovod vode, ampak tudi za napravo jezov in rezervoarjev. Omogoča se razlaščevanje obstoječih vodnih koncesij in naprav tudi v prid velikih gospodarstev važnih podjetij. Jako važne so nadalje določbe, ki gredo na to, da se vodne moči rezervirajo v državne svrhe kakor tudi, da se preprečijo negospodarske zagradbe. Vlada more v teku enega leta po uveljavljenju zakona določiti posamezne vodne proge, na katere imajo država, dežela in občine gotovo predpravo.

O tem načrtu se bodo posamezne deželne vlade in avtonomna zastopstva ter podobne korporacije posvetovala in izrekle svoje mnenje, predno se načrt predloži parlamentu. Kakor znano, je na reformi vodnega prava tudi naša dežela, ki se bavi z velikimi projekti za izrabo domačih vodnih sil, zelo zainteresirana.

Polom Bance populare.

Gorica, 12. t. m.

Ze drugi slučaj liberalnega gospodarstva smo imeli letos pred poroto. Par mesecev je od tega, ko je ljubljansko porotno sodišče sodilo krivce radi poloma Glavne in nehoté se človeku konfrontira slučaj poloma Banke Popolare v Gorici.

Oba slučaja sta si v bistvu skoro popolnoma enaka: na beraško palico je spravila mnogo revnih kmetov, obrtnikov in trgovcev ljubljanska Glavna posojilnica in isto je storila goriška laška liberalna Banca Popolare. Isto pot pa bodo po končani kazni nastopili krivci.

Porotniki so sodili po predmetu in razmerah ter po mnenju izvedenca v

knjigovodstvu. Goriški izvedenec je glede knjigovodstva izjavil, da je morala biti preglednost stanja Banke Popolare povoljna in stanje B. P. aktivno, tudi takrat, ko je bila B. P. že do ušes zadolžena, to je pasivna in že davno zrela za konkurz.

Ce je struna prenapeta, počí. Tudi B. P. se ni mogla več rešiti. Nje evolucija je Glavni posojilnici do porotne klopi popolnoma identična. Ob proglašitvi razsodbe pa se oba slučaja križata. V ljubljani se je glasila sodba na leta, v Gorici pa na mesece. Obsojeni so bili glavni krivci: Collé na 4 mesece, žid dr. Luzzatto na 3, Lenassi na 2 meseca. Vsi skupaj torej niti za polovico toliko, kolikor Jošt, ki je pri Glavni posojilnici revidiral knjige. Glavni krivec Glavne posojilnice, dr. Hudnik, je dobil tri leta ječe, glavni krivec dr. Luzzatto Banke Popolare v Gorici pa tri mesece. In vendar sta oba enako osleparila vložnike za njih pristradan denar.

Nad pol milijona kron je izgubljenih pri Banki Popolare. Vlagali so povprečno revnejši sloji. In ako je imel povprečno vsak po 200 K naloženega, imamo že ob tem razmerju 500 žrtev. Kazenski zakon predpogaja hudobni namen in kar je čez 1000K, pride pred poroto. Pri odmeri kazni se morajo gotovo sodniki ozirati na visokost škode, ozirati se pa morajo tudi na to, ali trpi na polomu revno ljudstvo, ali pa povprečini premožnejše!

Vsled tega se kazni v gorškem procesu vidi na vsak način prenizka.

Kolera.

V petek popoldne in v teku noči na soboto so bili konstatirani v Trstu trije novi slučajji kolere. Oboleli so: 37 letni dninar Gvidon Rebul, 51 letni Anton Novello in 21 letni Črnogorec Ljubo Lazarevič, stanujoč pri nekem najemodajalcu postelj v ulici Molin a vento.

Oboleli Novello je prebil petkovo noč v kavarni »All' Europa felice«. Radi tega so kavarno natančno desinficirali. V infekcijsko bolnico Sv. Magdalene pa so prepeljali tudi dva Lazarevičeva sostanovalca, katera pa sta iz bolnice v soboto ubežala in ju dosedaj še niso prijeli.

V teku sobotnega dopoldneva se je registriralo nadaljne 3 slučaje kolere.

Oboleli so: 33 letna Petra Giraldi iz Rojana, katero so prepeljali v infekcijsko bolnico vsled odredbe zdravnika Dr. Levi; 18 letna dekla Julijana Ritosa in 36 letni, v ljudskem prenočišču v ulici Pondares stanujoči Jožef Pečenko.

V Trstu, ne glede na okolico, je dosedaj obolelo na azijski koleri 37 oseb, od katerih je 8 umrlo.

V koperski okraj se je kolera raznesla po ženskah, ki hodijo v Trst in prodajajo na trgu Ponterosso. Če bi bilo ljudstvo bolj previdno, bi se gotovo ne pripetili trije smrtni slučajji, v najslabšem slučaju bi se nevarnost omejila. Da pa temu žal ni tako, proizhaja iz dejstva, da je v Bertokih neka družina skrila svojega 8 letnega otroka pred sanitetnimi organi in je otrok, brez zdravniške pomoči, umrl. Vzrok smrti je prejkone azijska kolera. V koperskem okraju so dve osebi prepeljali v šotorno bolnico ob mostu Rižana.

Od sobote naprej morajo vse osebe, ki potujejo iz Trsta po železnici, označiti ime in priimek, kam se peljejo in od kod

so. Isto tako so to dolžni storiti oni, ki prihajajo v Trst.

Oboleli so v Trstu nadalje: Delavec Miha Marilič iz Dalmacije na parniku »Sambul« avstrijskega Loyda, ki je priplul iz Carigrada v Trst. Parnik je izoliran. Potem je umrl pomorščak Leverac na parniku »Volturno«. Na sumljivih znakih je zbolel poštni sprevodnik na vlaku Trst-Dunaj. Prenesli so ga na Dunaju v izolacno bolnico.

V zadnjih 24 urah torej od sobote do nedelje se je pripetil v Trstu 1 nov slučaj kolere. Oboliel je Anton Novello, star 51 let, stanujoč v ulici Riccardo št. 1/III, uslužben na jadrnici »Papandi«, ki stoji v pomolu Sanità. Bakteriološka preiskava je konstatirala azijsko kolero.

V Tržiču (Monfalcone), je umrl 74 letni Peter Sgorbissa. Imel je krče in diareo. Radi tega so hišo zastražili po žandarmeriji in zabranili izhod in vhod. Preiskava je dognala, da je Sgorbissa umrl, za akutno gastro-enteriti. Soproga pokojnega Sgorbissa je popolnoma zdrava.

Pretekli teden je bilo v Trstu 12 slučajev kolere.

O draginji mesa.

Čudno tiho je postalo v liberalnem in socialnodemokratskem časopisju, kar se draginje mesa tiče. Prej tako vpitje, zdaj pa se nič ne gane. Kakor znano, ima te dni dospeti v Trst 800 ton argentinskega mesa. Meso pa se ne bo smelo izkrcati, ker ogrska vlada tega ne dovoli. To pa zato ne, ker imamo z Ogrsko pogodbo, da se brez njenega dovoljenja tuje meso v državo ne sme uvažati, da se ne uveljavi konkurenca, ki bi škodovala tudi ogrski domači živinoreji. Liberalno in socialnodemokratsko časopisje je izpočetka zavoljo tega nekoliko zoper Ogrsko ropotalo, zdaj pa se retirira. Zakaj? Avstrijska veleindustrija ve, da bi se Ogrska, ako bi se njej na kljub tuje meso v Avstrijo uvaževalo, mogla maščevati s tem, da bojkotira avstrijske industrijske izdelke. Zato so se glasila avstrijske veleindustrije premislila in z njimi tudi socialni demokrati, ki bi jim tudi ne bilo všeč, če naša industrija pade. To dokazuje, da človek ne sme z glavo skozi zid.

Meščani pa tudi uvidevajo, da argentinsko meso ne bo draginji nič odpomoglo: 1. ker je neokusno, 2. ker se s tem podpirajo le ameriški milijonarski producenti, 3. ker bi se tudi ameriško meso podražilo, kakor hitro bi domačo živinorejo ubilo. Zato so prišli zdaj na čisto drugačne misli. Dunajski mestni svetovalec Knoll, član mestnega aprovizijskega odseka, je vložil sledeče predloge:

Ustanovi naj se aprovizijska komisija na stroške države, dežele in dunajske ter ostalih nižjeavstrijskih občin. Ta komisija naj daje malim kmetom zastoj živino za vzrejo na razpolago. Živina bi se vzrejala v vzorgospodarstvih, ki bi bila tudi last komisije. Kmet bi bil obvezan živino, godno za klanje, izročiti v prodajo dunajskemu centralnemu trgu.

V koliko se dajo ti načrti uresničiti in kako izpopolniti, to je vprašanje zase. Na vsak način je to dokaz, da tudi meščansko prebivalstvo uvideva, da se bo dalo draginji mesa odpomoči le

Tihotapčeva hči.

Bretonska povest. A. Le Braz.

(Dalje.)

X.

Človek ne postane carinski uradnik, da živi mirno življenje kakega pisarja ali pa rentnika. V skoraj sedmih letih, v katerih sem služil državi, sem se nahajal že več kakor enkrat v neprijetnem položaju. Več kakor enkrat so mi že živžgale na mojih potovanjih ob meji nevidne krogle okoli ušes, večkrat so se brez prijeli ostudni tihotapski psi brež glasa mojih pet. Toda še nikdar mi ni šlo do mozga in do kosti, kakor v trenutku, ko sem v temi votline tipal dalje, po predpisu trikrat udaril s peto in mrmral geslo: »Miserere mei, Domine«, in ko sem videl kamenito ploščo iti kvišku, kakor bi jo gnala zmet. Ves v strahu sem zapazil tik pred seboj črno luknjo, ki je bila podobna četverkotni odprtini pri vodnjaku, ki je imela na vrhu vreteno in je bila v notranjščini od spodaj le slabo razsvetljena s svetilko.

Nehote sem stopil korak nazaj in čakal kratek hip — to je bilo vendar zelo naravno, kajne? To se zgodi najpogumnejšemu človeku, če se odpre nenadoma pred njim strašni vhod v grob, v katerega naj se živ spusti.

»Miserere mei,« je odgovoril tenki glas Treid Noaza.

Potem je donelo v spremstvu globokega smeha: »Tako, sedaj zajahajte

vreteno in se lepo spustite po vrvi doli, mister Bartel!»

Ujel me je v roke.

»Tako, tukaj smo!« je dejal. »No, pri vas vsaj ni treba čakati celo večnost. — Torej, hudič naj vzame vse carinske vohače in naprej.«

Sledil sem mu po ozki poti, ki je peljala pod podrtinami in končala po približno dvajsetih metrih v velikem podzemeljskem hodniku, ki si ga mogel nekoč doseči brez vsake zapreke. Med hojo je držal svetilko visoko in čim dalje sva šla, tem bolj so se kazale po stenah na obeh straneh zibajoče se sence, ki so zopet utonile v gosto, grozno temino za nama. — Čudne obledele trave, ki so izgledale kakor lasje mrtvecev, so naju božale mimogrede z vlažno milobo, da je človeka zamrzelo po vsem telesu. Lahka sapa, ki je prinašala neprijeten mlačen duh s seboj, se je vzbudila po najini hoji. Ko se je začel hodnik širiti, sem zagledal ob steni na levi svetlo se bleščeče predmete, ki so bili tupatam obdani z mahom, tupatam se svetili kakor fosfor. Tihotapec se je pobožno prekrizal.

»To so kosti duhovnikov,« je dejal in pristavil s istim pobožnim glasom: »Bog naj kaznuje njih rabelje!«

Toda komaj je bil ta grozni prostor za nama je bil že zopet dobre volje in dejal veselo: »Torej sedaj, mister Bartel! Začniva miserere!«

In začel je z bučnim glasom. Mračni latinski zlogi so se množili, neseni od nešteti odmevov, tisočero in so bolj

in bolj naraščali. To ni bilo več petje človeškega glasu, to je bilo obupno tuljenje trume obupancev. Kakor mi je bilo nasprotno pomagati pri tem tulenju, me je vendar silil izredni položaj, da sem igral svojo vlogo v tej mračni burki dalje, in pel sem v zboru s prvim pevcem. Postal sem tako zagrljen od tega, kar mi je prišlo jako prav, ker se mi ni bilo več treba radi tega truditi, da bi izpremenil svoj glas. Ko sem se pol ure ukvarjal s temi brunnimi vajami, je bil tako raskav in zagrljen — častna beseda — da bi ga bil imel vsakdo za zapiti glas kakega potepuha...

»Pozor! Ob stopnicah sva,« je zaklical nenadoma Treid - Noaz in odprl težko, visoko ograjo, za katero so se izgubljale kvišku široke, neobdelane stopnice iz granita, ki so izgledale, kakor da so izsekane naravnost iz skale.

Ko sva bila že kakih petdeset metrov visoko, sva dospela do širokega presledka med stopnicami. Tam je moj vodnik obstal, postavil svetilko k nogam in se obesil na vrvi, ki je visela iz luknje v stropu ob steni. Teman glas zvonca se je oglasil v tihoti. Zasišla sva kmalu krepak korak in trenotek pozneje se je pokazal na stopnjah gor-njih stopnic velikan, ki nama je prišel nasproti s smoleno bakljo v roki. Izgledal je kakor praviljni votlinski človek. Bil je tréguignezški župan. Vprašal je: »Si ti, Bartel?«

Pritisnil sem masko tesneje in odgovoril s krepkim glasom: »Sem, Gónéry«.

To je bil sicer ves prizor ob pozdravu. Nisva se ne objela, ne stisnila si rok.

»Pojdi!« je dejal, »vsi so že zbrani, prideš ravno prav še k molitvi.«

Se vedno stopnice in stopnice, potem zopet presledek, potem smo šli zopet kvišku, toda zdaj v ozkem stolpu in nad zemljo, kajti skozi strelne line, mimo katerih smo zdajpazdaj šli, je pihal svež zrak, ki nam je prinašal balzamični vonj noči. Lézongar, ki je šel spredaj, je za hip obstal ob nekih vratih, pogledal skozi ključavnico in mrmral med zobmi: »Vrag naj vzame vse tercialke, saj ona vendar ve, da ne trpim več po deveti uri v hiši gorečo luči.«

Sklonil se je šepetaje k nama: »Pojdeta prav tiho mimo, kajneda?«

In obrnivši se k meni: »Izkušaj stopati bolj tiho.«

»Ona,« to je mogla biti le Vefa in ta vrata so vodila najbrž v njene sobe. V samotni svoje dekliške sobice, na tistem prostoru, kjer so se rodile njene sanje, je nemara molila dolgo v noč pred podobo kake svetnice, ki je imela danes svoj praznik, ko sva njen oče in jaz — — O, kako kruto nasprotje! — — Zasanjal sem, da mi prihaja nevidna pomoč od nje, in ko sem pošiljal k njej skozi tenko steno, ki naju je ločila, misli najiskrenejše ljubezni in obupen pozdrav v slovo, sem prosil v duhu njenega varstva.

(Dalje.)

KRIZA V AVSTRIJSKEM VOJNEM MINISTRSTVU.

Podpolkovnik pl. Brosch.

FZM. baron Schönaich.

FML. Conrad pl. Hötendorf.

Vojni minister baron Schönaich bo v kratkem odstopil. Vzrok je ta, da ne vlada soglasje med njim in drugimi odločilnimi osebami, ki načeljujejo armadi. V prvi vrsti prideta pri tem v poštev podpolkovnik pl. Brosch, voditelj vojaške pisarne

prestolonaslednikove in FML. Conrad pl. Hötendorf, šef generalnega štaba. Pravijo, da slednja dva v posebnosti meri uživata zaupanje prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda, dočim je baron Schönaich s slednjim osebno sprt.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Knežaku** priredi dne 27. avgusta t. l. veliko veselico na prostem, katere čisti dobiček je namenjen nabavi gasilnega orodja. Z ozirom na človekoljubni namen društva je pričakovati obilne udeležbe.

— **Požar.** Iz Inomosta se nam piše: Zamisli na Tirolskem je popoldne 11. avgusta pogorel. Na večer, ko se je peljal dunajski romarski vlak iz Lurda mimo, je bilo še vse v ognju. Pogorela je tudi župna cerkev, ostal pa je samostan in šola. Romarji so zložili takoj med vožnjo 800 K. Pogled na gorečo vas je bil žalosten. Družine po polju.

— **Iz Ajdovca pri Žužemberku.** Danes, 10. avgusta t. l., ob 1. uri popoldne se je stemnilo nebo, od vzhoda se je začelo žariti, grometi je začelo in bliskati se in usula se je ploha, med dežjem pa grsta toča debela kot oreh. Menili smo prvi trenotek, da ne bo dosti škodovala, a pokazalo se je, da je razcefrala zelo koruzo in ajdo v Melem, Srednjem in Velikem Lipovcu, v Borštu pa je oklestila tudi nove trtne nasade v vinogradih, ki leže proti severu. Mali in Srednji Lipovčanje so bili že lani prizadeti od toče. Kupovati so morali žito, ker niso lansko leto nič pridelali, letošnji pridelek jim je pa tudi poškodovan. Pričakovali so koruze iz državne podpore, pa samo ti vaščanje niso prišli še na vrsto iz neznanega vzroka. Ljudje močno občutijo revščino, ker jih prizadeva nesreča za nesrečo. Suša je pri nas tolika, da že veliko let ni bilo tolike. Pošla je voda po lužah in vodnjakih; trpimo ljudje in živina. Do deset kilometrov daleč že vozijo vodo iz Krke, porabijo celo dopoldne; ko pripelje domov, se mora kmalu zopet vrniti. Voz za vozom drdra proti Krki in zopet nazaj. Da bi nam dobri Bog pač kmalu porosil dobrega dežja!

— **Iz Radeljce pri Bučki.** Dne 10. t. mes. smo videli poleg mnogo prebivalcev soseskih občin okrog 10. ure jadrati zrakoplov v smeri Budimpešta-Reka. Oblika mu je bila videti v značni daljavi kroglice. Pod njo je bila videti črna točka, od koje se je videlo viseti nekaj črnega, podolgačega; nekateri trdijo, da je bilo videti vrh, po katerem se je večkrat pokadil gost dim navzdol. Čudno je pač to, da ne ve o zrakoplovu nihče poročati ne, kam je bil njegov cilj, ne odkod je priplaval.

— **Iz Kroke** se dodatno poroča k dopisu od sobote: Franc Eržen ni umrl naravne smrti, kakor se je poročalo. Komisija je konstatirala, da je bil zastrupljen. Zastrupil pa ga je njegov zmešan prijatelj Vincenc Smrekar, ker je primešal strupa med vodo, ki jo je umrl Franc Eržen pil. Zakaj je to storil svojemu prijatelju, se ne ve. Da ga je zastrupil, so sklepali ljudje iz tega, ker je Franc Eržen tako hitro umrl, ker je njegova smrt tega tako razburila in ker je isti nosil, predno se je ustrelil v eni roki steklenico s strupom, v drugi pa revolver. — Samomorilec Vincenc Smrekar se je tudi najbrž najprvo zastrupil, potem šele ustrelil. Zmešan je bil okoli pol leta. Predno se je zmešal, ni bil vzgleden kristjan. Bral je zelo rad slabe časnike. Sodba ljudstva zanj ni mila; ljudstvo vidi v smrti zlasti tega prst božji. Bog mu bodi milostljiv!

— **Iz Novega mesta.** Gospod Josip Turk, c. kr. okrajni nadzornik nam javlja, da ga ni zadela vročinska kap, kakor se je poročalo, ampak da je živ in zdrav, kar nas vse iskreno veseli.

— **Francoski redovniki** so kupili Thurn-Taxijevo posestvo Litic pri Plznu in se bodo v kratkem na njem naselili.

— **Iz Postojne.** Od strani c. kr. okr. glavarstva v Postojni smo dobili sledeče pojasnilo: Z ozirom na notico v številki 184 z dne 12. avgusta t. l. cenjenega lista se Vas obvešča, da v dotičnem sumljivem slučaju bolezni, kakor je to zdravniška preiskava brezdvomno dognala, se nikakor ni šlo za slučaj kolere, sploh ne za kako nalezljivo, ampak le za čisto nedolžno bolezen in je bolnik čez dva dni zopet popolnoma ozdravel.

— **Na Selu** je imelo včeraj prostovoljno gasilno društvo v Mostah malo slovesnost, združeno z vrtno veselico. Izročilo je častni diplom g. Eliji Predoviču in g. iz kemične tovarne kot velikemu podporniku. Svirala je godba iz Vevč. Slavnost je počastilo tudi prostovoljno gasilno društvo iz Štefanje vasi.

— **Iz Most nam pišejo.** Pokarati moramo veliko predrznost vojaštva, ki dela posestnikom poleg vojaškega vežbališča veliko škodo. Z brezobzirnostjo hodijo po polju in po gozdičkih in jim ni mar za prošnje kmeta. Vojaški se mu smejejo in delajo neumne opazke. Posesniku Kaspetu so napravili prav veliko škodo, katero bo cenila komisija. Za enkrat zadostuj to, če ne bo drugače, bomo posvetili v posameznosti. — Prizadeti posestniki.

— **Napad na uradnika.** V Virovici je dne 9. t. m. odvetniški koncipijent dr. Antoš na cesti s palico napadel uradnika »Virovitičana« Ivana Plevnika, ker ga je list obdolžil mažaronsstva.

— **10. shod hrvaških in srbskih čebelarjev** se vrši dne 23. t. m. v Vukovarju.

— **Dar jugoslovanski akademiji.** Hrvaško-slavonska hipot. dež. banka je na letošnji razstavi Hrv.-umetniškega društva kupila Ozajkovskega sliko »Hiša na vasi« ter jo podarila jugoslovanski akademiji za Strossmayerjevo galerijo slik.

— **Izvoz rakov iz Bosne in Hercegovine** je bosanska deželna vlada prepovedala, ker se je vedno več rakov izvažalo v inozemstvo v svrhu, da se položijo in razplode v rekah, kjer jih je kuga uničila.

— **Stekel pes ogrizel vso družino.** Domači pes belgrajskega pravoslavnega župnika Petroviča je postal stekel ter je ogrizel vso družino: gospodarja, ženo, tri otroke in dekle. Vse so takoj odpeljali v Pasteurjev zavod v Niš.

— **Duhovniški dom v Zagrebu** je dovršen in se v kratkem slovesno blagoslovi.

— **Z revolverjem nad dekleta.** Poročali smo že o streljih na veselici židovskih abiturijentov v Sarajevu. Napadalec je bil 22letni slikar Gjorgje Mazalica, napadenka pa 16letna Ela Chahanović, oba nenavadno prikupne zunanosti. Slikar se je silno zaljubil v mladega dekleta, a ni našel odziva. Po brezuspešnih poizkusih, da bi jo pridobil, je sklenil sebe in njo končati. Svojo namero je poizkusil na omenjeni veselici, vendar nje ni nevarno ranil, pač pa dva njena družabnika, ki so ju prepeljali v bolnišnico. Nato je pomeril tudi nase, a oba ostala naboja sta odrekla. Nahaja se v zaporu, kjer se je že večkrat poizkusil usmrtiti.

— **Strelna je udarila** v soboto popoldne v Dvoru pri Polhovem Gradcu v Kalarjev nov skedenj, ki je do tal pogorel. To je že drugo pogorišče v Dvoru v zadnjem času. Le urni pograbski požarni brambor in pa pridnim domačinom ter sosedom se je zahvaliti, da se ni ogenj razširil na sosednja poslopja ter na obe cerkvi.

— **Brigadne in divizijske vaje** se vrše od 28. avgusta do 4. septembra med Planino, Grosupljem, Litijo, Trebnjem, Zagradcem, Velikimi Poljanami in Ložom.

— **Zdravstveno stanje v Opatiji in okolici** je izborno.

— **Nov dalmatinski parnik.** Z Dubrovnika poročajo: Semkaj je prispel novi parnik „Izgled“ dubrovniškega parobrodarja Jvo Rašića. Parnik so zgradili v Newcastlu in je velik 7600 ton, je torej eden največjih trgovskih parnikov monarhije.

— **Za solničarico je umrl** v Ročinju na Goriškem 35letni kmet Andrej Stanič.

— **O pastoru, ki se je zastrupil.** Zadržani smo po „Gorici“ objavili vest, da je nenadoma umrl goriški protestantovski pastor Schmidt, ki bi se bil baje zastrupil; v resnici pa ni bil pastor Schmidt oni, ki je umrl, marveč se je v noči na torek zastrupil s karbolovo kislino njegov nadomestnik, 40letni protestantovski pastor Herman Bräutigam, zapustivši ženo in tri otroke, ki se nahajajo v Bielitz-u. Samomor je izvršil v monumentalni blaznosti.

— **Domačin na tujem smrtno ponesrečil.** Ciril Gorjup iz Čepovana se je nahajal v Brannenburgu na Bavarskem na delu. Med delom je padel v globčino ter se tako hudo ranil, da je dan pozneje v bolnišnici umrl. Star je bil še le 20 let.

— **Pogozdovanje goriškega Krasa.** Komisija za pogozdovanje Krasa v goriško-gradiščanski grofovini je izdala svoje 27. letno poročilo o svojem delovanju v letu 1910. Iz njega se posnemlje, kod se je ta akcija v minoletem letu razširila ter koliko in kake vrste dreves se je za pogozdovanje porabilo. Komisija je imela do 1. 1910. v goriškem, sežanskem in gradiščanskem okraju 8.291 hektarov na razpolago za pogozdovanje. Od tega zemljišča je še 2.172 hektarov za pogozditi. Dohodkov je imela komisija dosedaj 737.817,38 K, med temi 584.500 K državnega in 134.700 deželnega prispevka. Izdatkov je bilo 737.488,94 K. V letu 1910. je komisiji predsedoval dvorni svetnik sedanji podpredsednik tržaškega namestništva Henrik grof Attems. Upravo je vodil c. kr. gozdni svetnik Tulij Bersa pl. Leidenthal.

— **Griza v Kanalu.** V Kanalu vlada med otroci griza. V enem tednu so umrli na grizi štirje otroci.

— **Zoper slabo kvaliteto tobaka** se splošno toži. Ne samo cigare, tudi cigarete so slabše, tako n. pr. sportcigareta, ki je „mali mož“ najbolj kadi, a je postala 50% dražja. Pravijo, da je zdaj čisto za nič. Celc najboljša avstrijska cigara, viržinka, ki se je dozdaj v inozemstvu najbolj kadila, se je poslabšala. Če bo šlo tako naprej, utegne konkurenca inozemnih cigar postati domač: tobačni režiji nevarna.

— **Železniška nesreča** se je dogodila 12. t. m. opolnoči na zagrebškem državnem kolodvoru. Trčila sta skupaj dva vlaka. Dve lokomotivi sta poškodovani, šest voz pa se je prevrnilo. Strojevodnji Jurju Stambergerju so bila prsa zdrobljena in je težko upati, da bi okrevala.

— **Dva spomenika** se postavita na Zrinjevcu v Zagrebu in sicer eden Ivanu Kukuljeviću-Sakcinskemu, zgodovinarju, in drugi pesniku Ivanu Mažuraniću. Oba spomenika je izklesal kipar profesor umetniške šole Rudolf Valdec.

— **Duhovske spremembe v tržaški škofiji.** Č. g. Pavel Zavادل iz Voloskega kot kaplan k Sv. Ivanu. Č. g. Anton Čok od Sv. Ivana kot Vl. duh. pomočnik k Sv. Antonu novemu. Č. g. Ferdinand Stadler iz Sežane kot ekspozit v Gradino pri Sterni. Č. g. Francišek Magdič iz Doline kot kaplan v Sežano. Č. g. Matej Bruslič iz Oprtlja kot ekspozit v Poljane. Č. g. novomašniki: Jožef Lukšič kot kaplan na Volosko, Karol Gregorovich kot kaplan v Oprtlju, Lucijan Piccoli kot kaplan v Momljan. — Cesar je odlikoval bivšo predstojnico sester sv. Križa v tržaškem konviktu, Melito Dolganoč z zlatim zaslužnim križcem.

— **Pastoralna konferenca** za novo-meško dekanijo bo 4. septembra v prošnji točno ob 10. uri dopoludne.

— **Na Klancu pri Kranju** je danes zjutraj ob štirih pogorela hiša krojača Janca Čebulja. Bila je vsa lesena. K sreči ni bilo vetra in hiša je stala na koncu vasi.

— **Iz št. Vida nad Ljubljano.** Dne 14. julija smo imeli tukaj sklep šole. Šola je obiskavala 252 dečkov in 223 deklic vsakdanje, 47 dečkov in 59 deklic ponavljalne šole. Iz tujih šolskih okolišev je bilo 7 dečkov in 3 deklice. Sposobnih za višji razred je 389 otrok, 4 so umrli, 10 pa jih je izstopilo med letom. Koncem šolskega leta ostalo jih je 473. — Trije dečki so sprejeti v gimnazijski razred tukajšnjega zavoda sv. Stanislava. — V šolskem letu 1910/11 so poučevali na tukajšnji šoli 3 učitelji in 4 učiteljice ter 3 katehete. Med

s pospeševanjem domače živinske produkcije, ne pa s tem, da bi postali odvisni od ameriških veleoderuhov in bi jim polnili žepi! Meščanski in kmečki interesi gredo skupaj in zato je skrajno brezvestno, da liberalno in socialnodemokratsko časopisje meščana zoper kmeta hujska. S tem se draginja ne odpravi, ampak poveča!

Dnevne novice.

— **K praški docenturi.** Po informacijah, ki smo jih dobili od merodajne strani, ne tiči za imenovanjem Slovenca za docenta na praški univerzi prav ničesar, ker je samoobsebi umevno, da vlada potrdi docenta, ki ga je sprejel akademični senat. Ta docentura ni niti v najmanjši zvezi s slovenskim vseučiliščem, temveč zgolj osebna zadeva dotičnega docenta. Naši tozadevni notici sta temeljili nekaj na napačnih informacijah, nekaj so ju krivo razumevali, zlasti češki listi, ki radi tega napadajo S. L. S. Katoliških Slovencev ne vodi nikakršna animoziteta zoper Prago. Sicer pa konstatiramo, da vodstvo stranke ni v nobeni zvezi z onima noticama in zato tudi ne nosi nasproti javnosti nobene odgovornosti.

— **Zaradi resolucije proti slovenski pravni fakulteti razpuščeno društvo:** to neverjetno, a vendar resnično vest prinaša »Alldeutsches Tagblatt«. Društvo »Skalden« v Aschu na severnem Češkem je namreč sklenilo resolucijo proti slovenski univerzi. Aško okrajno glavarstvo pa je zaradi tega društvo razpustilo zaradi prekoračenja društvenega delokroga. Poslanca Wüst in Malik sta zaradi tega ukrenila primerne korake.

— **Osemdesetletnica zadnje poljske vstaje.** Letos je osemdesetletnica zadnje poljske vstaje leta 1831. Poljaki so se bili takrat vzdignili v obrambo svojih pravic, a ruska soldateska je vstajo z nečuvveno bestialnostjo zadušila. Poljaki proslave žalostni spomin s spomenico, ki bo opremljena z veliko lukuriznostjo.

— **Za »manjvredne«** označuje v reviji »Kampf« voditelj nemške socialne demokracije dr. Adler češke socialne demokrate. Tako daleč je prišla »najdemokratskejša« stranka na svetu.

— **Vič-Glince.** Zopet smo imeli včeraj, 13. avgusta, tukaj krasno manifestacijo katoliške mladine. Vršil se je v vsakem oziru zelo pohvalno prvi shod dekliških Marijinih družb ljubljanske okolice. Sešlo se je nad 800 članic s svojimi zastavami. Nad vse gniljiv je bil vhod članic iz »Doma« v cerkev. Domače članice so cerkev, kakor je že njih navada, prav okusno ovenčale in ozaljšale. V cerkvenem govoru je domači g. župni upravitelj bodril članice k zaupanju do sv. Antona ter odločnemu odporu zoper trajnega sovražnika, ki preti ljubljanski okolici, t. j. zoper narodne in verske sovražnike in za zaker trinoga alkohola, ki kruto gospodarji v lepi ljubljanski okolici. Pontifikalno sv. mašo ob obilni azistenci je imel preč. gosp. kanonik in dekan Mat. Kolar. Po popoldanski pobožnosti so se članice utaborile v prijaznem gozdiču tik cerkve. Središče slovesnega zborovanja je bil krasen pa zelo praktičen in primeren govor voditelja vseh Marijinih družb, preč. g. župnika Kalana. Med posameznimi točkami je prav lepo prepeval pevski zbor tukajšnjega izobraževalnega društva. Če je kje potrebno, da se Marijine hčere zberejo skupaj iz cele dekanije, je bilo potrebno zlasti za ogroženo ljubljansko okolico. Ako bodo članice marljivo reševale nalogo, katero so včeraj dobile, je upati, da bodo mnogo pripomogle, da vključ raznim sovražnim napadom ljubljanske okolice, nekdanj narodno in versko tako odločna, tudi v bodoče ostane nepremagljiva.

— **V učiteljskem kmetijskem tečaju** na Grmu zbrano učiteljstvo je imelo v torek prelep diskuzijski večer pod spretnim vodstvom gospoda ravnatelja Rohrmanna. Na tem diskuzijskem večeru je krasno predeval nadučitelj gosp. Janko Grad: »Pedagogični momenti v bodočih kmet. nadaljevalnih tečajih.« Nad vse lepo je izvršil svojo prostovoljno dano si nalogo. Saj je govoril tako navdušeno, tako prepričevalno, da je ganil vse navzoče. Povdarjal je posebno: a) verski moment; b) splošno izobrazbo; c) stanovsko izobrazbo; d) vzgojo značajev; e) treznost; f) ljubezen do domače grude; g) ljubezen do poklica. Iz vsake besede, ki jo je predavatelj izgovoril, je odsevalo globoko spoštovanje, srčna ljubezen do našega kmeta - trpina. Pač srečni občani, ki imajo tako vnetega zagovornika, tako velikega prijatelja kot učitelja in vzgojitelja v svoji sredi! — Predavatelj je obljubil, da objavi svoje poročilo.

letom sta suplirali učiteljci: Karolina Medić, ki je odšla od tukaj v Preserje, in Pavla Bergantova, ki je bila nameščena pozneje kot voditeljica v Zgor. Pirničah. — Učiteljstvo je priridelo med letom z otroci pet šolskih poučnih izletov, dva roditeljska sestanka in eno igro, znamenje, da se prav živahno in čvrsto gibljemo. — Med letom sicer ni bilo med otroci nikake nalezljive bolezni, ki bi ovirala reden pouk. Oglušila sta se pač škrlatica in griža, katerima pa je c. kr. okrajna oblast takoj zaprla pot. — Krajni šolski svet je vložil prošnjo za dovoljenje vzporednice k IV. razredu, eventualno ustanovitve VI. razreda iz uvaževanja vrednih razlogov. — Z ljudsko šolo je združena tudi obrtno-nadaljevalna šola pod enim vodstvom. — Ob sklepu šole smo se poslovili od starih naših šolskih poslopij, ker se v prihodnjem šolskem letu preselimo že v novo poslopje. Dovolj dela nas še čaka, pa bo že šlo; le nekaj poguma in denarja bo še treba žrtvovati. — V obližju zavoda, kakor tudi v njegovih notranjih lokalitetah, sicer polnih cvetoče in nadepolne mladine, vlada sedaj sveti mir in tihota. Dijakogojenci se prosto zabavajo doma pri dragih svojcih, česar jim prav iz srca privoščimo; gg. profesorji in prefekti pa tudi slastno uživajo tolikanj zaželeni počitek. Še nekaj. Tukajšnja šola ostavi tekoma tedna naš mil tovariš g. V. Mihelič, ki je štiri leta neumorno deloval v klajzarske šolske mladine, eno leto tudi kot začasni voditelj ter si stekel dokaj zaslug v tej dobi. Bil je blag tovariš in vesten učitelj. Čestitati moramo Poljčanom, da dobe v njegovi osebi tako izbornega nadučitelja. Spremlja naj ga na potu, kakor tudi spodaj, naša iskrena želja, da bi dolgo vrsto let deloval na svojem novem mestu in s takimi uspehi kakor tukaj.

— **Odlikovanje.** Sv. oče, papež Pij X je podelil namestništvemu računskemu ravnatelju v Trstu, g. Ivanu Folie komturni križec reda Sv. Silvestra.

— **Ujeti ptički.** Kakor smo poročali, so se v Trstu večkrat prigodili vlomi in to vedno v gostilne. Včeraj ponoči pa sta dva stražnika zalotila v ulici Carlo Ghega št. 1 pred gostilno Ivana Dvornik dva lopova, ki sta se pripravljala na delo. Toda kmalu sta opazila nevarnost in ubežala. K nesreči pa sta bila prijeta po drugih redarjih, in sicer eden na trgu pred pošto, drugi pa v ulici C. Ghega. Bila sta aretirana. Oba sta seveda „nedolžna“ in se med seboj niti ne poznata.

— **Tatvina.** Na ovadbo gospe Ane Škerl je bila aretirana Virginija Danielutti iz Červinjana, ker ji je baje vkradla za 48 K perila. Danielutti je tudi „nedolžna“, a so jo vendar obdržali v zaporu.

— **Slab zakon.** Anton Nicon, doma iz Zadra, stanujoč v Trstu, je poročen že 12 let, a v teku cele te dobe ni delal niti en dan. Vedno je pohajal in pil, denar pa izsiljeval iz uboge žene, katera je morala skrbeti zanj in za 7 nedoraslih otrok. Včeraj je Nicon zopet zahteval od žene denar, a ker mu ga ni dala, jo je začel pretepati. Zagrozil je, da ubije njo in vseh sedem otrok. Otroci so zagnali velik krik, med tem pa je Nicon preklinjal in pretepal ženo. Sostanovanci so poklicali redarja, ki je Nicon aretoval. Pridržali so ga v zaporu.

— **V konkurzu** so v Trstu: Roza Poskar, manufakturna trgovka; konkurzni upravitelj dr. Cezar Piccoli; Edvard Cleva, trgovina perila; konkurzni upravitelj dr. Amadeus Mussafia.

— **Utonil** je včeraj popoldne v Ljubljani 66letni Janez Čepon, kravar, uslužben pri gospej Z. Petričevi na Verdu pri Vrhniki.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Postojni** slavi v nedeljo dne 20. avgusta 1911 svojo 30letnico obstanka. — Zjutraj med 7. in 8. uro sprejem gostov na kolodvoru, nato skupni odhod v mesto, kjer se došli gostje pozdravijo. Točno ob pol deveti uri slovesna sveta maša v drevoredu pri »Ribniku«. Po sveti maši odlikovanje dveh gasilcev in defiliranje. Ob 10. uri obisk Postojnske jame (za uniformirane društvenike in njih družine vstop 1 K za osebo). Ob pol eni uri banket v hotelu »Jama«. Vsa društva imajo skupne obede po določenih gostilnah, na katere se bodo člani po številu porazdelili. Med pol 2. in 3. uro vaja z alarmom. Po vaji koncert mestne godbe, srečolov, kegljanje na dobitke in prosta zabava v hotelu »Jama«. Vstopnina za osebo 50 vin., za družino 1 K 50 vin. Uniformirani člani so vstopnine prosti. Čisti dobiček je namenjen društvenemu domu. K obilni udeležbi vabi odbor gasilnega društva.

— **Zopet žrtve žganja.** Valentin Kotalj, dninar iz Sneberjev, se je šel včeraj popoldne kopat v Savo, in sicer v hlačah in srjaci. Ker je bil kakor po navadi vinjen, je utonil.

— **Huda ura v Kočevju.** 10. t. m. popoldne se je nad Kočevjem vzdignil hud vihar, ki je vzburkal Rinžo in pripodil oblake, polne toče. Kot orehi debela toča je v par minutah poljske pridelke in sadje pobila, potolkla proti severu ležeča okna in razbila opeko. zlasti pri sirotišnici, bolnici in gimnaziji, ubila je tudi mnogo tičev in druge živali, kokoši in konje do krvi ranila. Pokrajina je bila kakor z ledom posuta, žetev je uničena.

— **Z britvijo se je zastupil** v Sv. Mihaelu v Lungavu posestnik Peter Schiefer. Živel je en sam dan.

— **133 društev razpuščenih.** Češko namestništvo je razpustilo 133 društev kajzarjev zaradi prekoračenja društvenega delokroga. Vsa ta društva so bila v socialnodemokratskih rokah.

— **1700 živih gadov** je vjel neki Jožef Pattermann v Rochlitzu v Krkonoših.

— **Strašen požar** je uničil kraj Lusern v Južnih Tirolah. Od 136 hiš jih je ostalo samo 36.

— **Iz Kočevja.** Čudni so nekateri ljudje, tisti namreč, ki se jeze nad opisom kočevskih razmer v št. 183. Če je to, kar so storili prav, dobro, lepo, plemenito, človekoljubno: zakaj se hudujejo, ako se piše o tem? Naj bodo rajši veseli, da se njih slava širi in raste. — Če pa ni bilo prav in lepo, zakaj so pa storili? In da jih peče vest, da jim je strašno neljubo, kaže njih zabavljanje in jeza. Može prej dobro pomisliti, potem pa se ne zmenijo, kako kdo kritikuje njih dejanja. Sicer pa: Zakaj bi mi ne smeli pisati o gonji zoper kongregacijo gole resnice, če oni smejo pisati neresnico ter hujskati in podpihovati? Mnogo onih, ki so doslej bili zoper kongregacijo, najnovejše junaštvo svoje stranke oziroma one famozne klike ostro obsojajo; imajo pač še nekaj čuta pravicoljubja in dostojnosti. Težko jim je tudi, da je Kočevju šinom dežel vtisnjen pečat skrajne nestrpnosti in sovražnosti zoper krščanstvo. Res, kaj slabo pripravilo. — Da je letos manj učencev vstopilo v prvi gimnazijski razred, je vzrok, ker se ni tako burno agitiralo kakor lani. Kregajo se na kongregacijo, nanjo hote zvaliti, a tiči zatem med drugim tudi zelo osebna stvar, katere pa počemo razkrivati. Toliko v pojasnilo, da ne bo kdo mislil, da ne vemo, odkod piha ta sapa.

— **Zahvala.** Slovenskemu Planinskemu društvu v Ljubljani je daroval gospod R. Sušnik (lekarna Mayer) v Ljubljani krasno bogato založeno lekarno za eno društvenih koč. Osrednji odbor S. P. D. izreka gospodu darovalcu najtoplejšo zahvalo.

— **Na Crnučah** se bo jutri blagoslovila zastava dekliške Marijine družbe. Cerkvena slovesnost se začne ob pol treh. Po končanem cerkvenem opravilu (okolu štirih) se bo predstavljala založna „Junaška deklica“ (Devica Orleanska). Povabljeni so zlasti Marijine družbe iz okolice.

— **Kapela na Golici.** Golica je ena najhvalejših turistovskih točk v slovenskem gorju. Ne posebno visoka (1836 m) in ne težavna, pa nudi vendar takó obsežen in krasen razgled kakor malokatera druga gora. Zato je tudi med vsemi menda najbolj obiskana. Že dosedaj šteje letos blizu 800 obiskavcev. Med temi je tudi precej duhovnikov. Tem je neprijetno biti na Golici brez maše; tešče hoditi nazaj do Sv. Križa

pa tudi zelo težavno. Zato se je v neki družbi, ki je posetila Golico preteklo sredo, sprožila misel, naj bi se, kakor na Kredarici, postavila tudi na Golici poleg Kadičnikove koč kapelica, v kateri bi se dalo maševati. Seveda z dovoljenjem slov. planinskega društva, čegar je svet na vrhu Golice, ki pa gotovo tej nameri ne bo nasprotovalo ampak jo le podpiralo. Stvar se da izvesti brez posebnih težav, in se bo izvedla. Prvi dar, 20 K, je dal stari prijatelj slovenskih planin, gosp. župnik Aljaž. Nadaljne darove sprejema gospod Fr. Juvan, župnik pri Sv. Križu nad Jesenicami.

— **Iz Novega mesta.** Doba občinskega odbora je potekla, kljub temu ni še imenik razpoložen. Govori se, da si je izvolil dr. Slanc istega sestaviti, baje ga niso zmožni na novomeškem magistratu. Zelo smo radovedni, kako bode ta imenik sestavljen. Posvetiti mu hočemo dokaj pozornosti, tem več, če bo res izšel iz Slančeve pisarne. Da bi le ne bil tak nestvor, kakor so članki novomeškega dopisnika v »Slovenskem Narodu« glede novomeških občinskih volitev.

— **Ni vse jedno,** s katerimi drožami zamesite kruh. Previdna in zavedna gospodinja zahteva naj vedno le drože iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8, ker potem speče kruh visok, lep in rahel, da ima svoje veselje nad njim. Kajti drože v korist »Slovenske Straže« so izvrstno blago. Trgovci, naročajte jih, somišljeniki, agitirajte za nje!

Tržiške novice.

— **Socialni tečaj.** Prihodnjo nedeljo 20. t. m. priredi Slovenska dijaška zveza socialni tečaj v prostorih katoliškega društva sv. Jožefa. Popoldne ob 11. uri bo predavanje »o avstrijski ustavi«; ob 4. uri popoldne »politična zgodovina Slovencev«. Vstopnina prosta. — Zvečer ob osmi uri bo predstava. Igrala se bo krasna igra »Cvetica Sicilijanska ali sv. Vid«. Dramatična legenda v petih dejanjih. — Vstopnina po navadnih cenah. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

— **Telovadni odsek** se je udeležil v nedeljo po zastopstvu otvoritve Društvenega doma v Smedniku.

Štajerske novice.

— **s Ormož.** Pretekli četrtek zjutraj se je vrgla na ormoški postaji pod brzovlak 21letna dekla Frančiška Vočanec iz Križovljan na Hrvaškem. Služila je v Ormožu pri g. Lašič. — Liberalci in nemškutarji, katerim je novoustanovljena Marijina družba zelo neljuba, razširjajo laž, da je nesrečnica bila v Marijini družbi, ker so jo baje videli iti v cerkev večkrat, kakor je to pri njih navada. V resnici pa Frančiška Vočanec ni bila ne družbenica, ne kandidatinja Marijine družbe.

— **št. Štrajk** socialnodemokratskih mizar-skih pomočnikov v Gradcu pojema. Starejši in pametnejši delavci so šli na delo. Skrajni terorizem je, da voditelji štrajka shranjajo delavske knjižice in če jih kdo

zahteva, da bi zopet šel na delo, ga tako dolgo obdelujejo, da opusti svojo namero. To pač ni v redu, da si socialnodemokratska organizacija lasti tako pravico do delavskih knjižic. Kljub temu pa sociji ne bodo mogli preprečiti svoje blamaže.

Ljubljanske novice.

— **Ij Cesarjev rojstni dan.** Ob priliki cesarjevega rojstnega dne se bere dne 18. t. m. ob 8. zjutraj na Kongresnem trgu vojaška sv. maša.

— **Ij Seja konference Vincencijeve družbe pri sv. Petru v Ljubljani** se vrši danes zvečer ob 6. uri. Prosi se obilne udeležbe.

— **Ij Odborova seja »Ljudskega odr«** se vrši v petek, dne 18. t. m., ob 8. uri zvečer na strehi »Katoliške Tiskarne«. Obravnavale se bodo silno nujne in važne stvari, ki se jih ne da ne za en dan odložiti. — Gg. odborniki, pridite vsi polnoštevilno in točno!

— **Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** bo imelo v nedeljo, 20. avgusta, ob 7. zjutraj govor in sv. mašo na Rožniku. Ta društvena cerkvena slavnost ima namen, da se člani tudi pri skupni božji službi spominjajo v molitvi nepozabnega pokojnega vrhovnega predsednika Nj. eminence kardinala dr. Antona Grusche, za katerega se bode darovala sv. maša.

— **Ij Zahvalo rokodelskim društvom** na Kranjskem za izraženo sožalje ob smrti Nj. eminence kardinala dr. Ant. Grusche in udeležbo pri njegovem pogrebu sta poslala prevzvišeni dunajski nadškof dr. Fr. Nagl in preč. metropolitni kapitelj pri Sv. Stefanu na Dunaju na naslov predsednika kat. društva rokodelskih pomočnikov na Kranjskem, g. Alojzija Straja.

— **Ij Katoliško mladeniško društvo** se iskreno zahvaljuje preč. g. Janezu Lesarju, župniku v Šmartnem pod Šmarno goro, da je gostoljubno sprejel oddelek društvenih članov v nedeljo dne 13. avgusta. Bog povrni!

— **Ij Nov način nadziranja tujcev iz okuženih krajev.** O vsakem tujcu, ki pride iz okuženih krajev, napravi sprevednik v železniškem vozu takozvano zdravstveno naznanilo (Sanitäts-Aviso), katero odda službujočemu uradniku na oni postaji, kjer dotični popotnik izstopi. To zdravstveno naznalo se potem nemudoma izroči pristojni zdravstvenopolicijski oblasti, da se omogoči nadziranje teh iz okuženih krajev došlih tujcev. To nadziranje pa ne dela tujcem niti najmanjše neprilike, se vrši vseskozi taktno, brez vsakega oviranja osebne svobode in brez vsakih potov ter drugega inkomodiranja. Vsak gospodar, kakor tudi hotelj, oziroma gostilničar, ki sprejme kakega takega tujca na stanovanje, pa je dolžan ne samo v lastnem interesu, ampak še posebno iz ozirov na vsesplošno korist to takoj naznaniti na osrednji stražnici, da se zdravstveno nadziranje res omogoči ter prepreči morebitno razširjenje kolere. Kdor bi takojšnjo naznanitev na osrednji stražnici opustil ter tako zatajil kakega iz okuženih krajev došlega tujca, ima pričakovati najstrožje kazni, ker bi vsaka taka malomarnost lahko imela nedogledne zle posledice. V slučaju sumljivega obolenja je seveda treba nemudoma poiskati zdravniške pomoči. Resne nevarnosti za naše mesto do sedaj še ni, zlasti če se vsi vestno in natančno ravnaajo po gori navedenem navodilu o takojšnji zglastitvi takih tujcev; utegnili bi pa nastati, če bi se postopalo brezbrizno glede teh zglastitev.

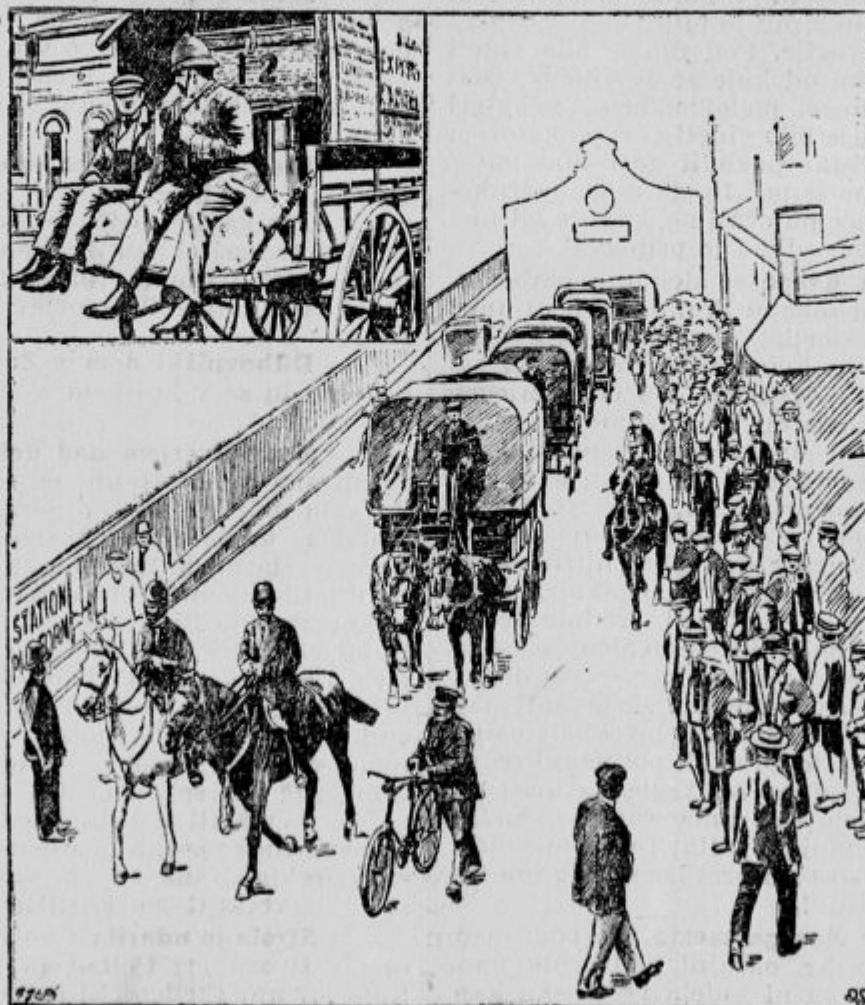
— **Ij Cvet** iz cvetoče jablane nam je prinesel v uredništvo gosp. Klun iz Bohoričeve ulice. Cvet je utrgal včeraj na Bledu z jablane, ki je vsa v cvetu, medtem ko se na drugih jablanah sadje kar suši.

— **Ij Kurz za risanje** po novih učnih načrtih za ljudske in meščanske šole, ki bodo stopili v veljavo začetkom prihodnjega šolskega leta, se bode otvoril na c. kr. učiteljsku v ponedeljek, dne 21. t. m., ob 8. uri.

— **Ij Zdravniška vest.** Dr. Démeter Bleiweis — Trsteniški, strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu, ordinira od 13. do 31. t. m. le ob sobotah.

— **Ij Mestni fizikat** nam pošilja sledeče: »Letošnje cepljenje otrok proti kozami se bo končalo v četrtek dne 17. avgusta t. l. Pozivljajo se vsi stariši, ki iz kateregakoli vzroka dosedaj niso prinesli svojih otrok k cepljenju, da to storé v četrtek popoldne ob 3. uri. (Mestni dom.)« — Zgolj z juridičnega stališča pripomnimo k temu, da v Avstriji ni postave, ki bi mogla siliti stariše, da dajo otroke cepiti, ampak je obveznost za cepljenje podana šele pred začetkom šolske dobe s tem, da se od otrok zahteva spričevalo o stavljenih kozah, predno se jih v šolo sprejme. P o z i v i j a t i se torej stariši preje ne morejo, ampak le povabiti.

PRIZOR IZ VELIKEGA ŠTRAJKA V LONDONU.

V Londonu se je vršil velikanski štrajk pristaniških uslužbencev, ki se je šele pred par dnevi končal. Štrajk je vsak dan povzročil več milijonov škod. Policija je morala vozove, pri-

hajajoče s kolodvorov v mesto, stražiti, da štrajkovci niso napadli voznikov. Kljub temu je prišlo vedno do hudih spopadov.

Ij Suplentsko mesto za zemljepis in zgodovino je — zaenkrat samo za prvi tečaj prihodnjega šolskega leta — razpisano na I. državni gimnaziji v Ljubljani. Opremljene prošnje je na ravnateljstvo vložiti do 31. avgusta.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ivan Wolfart, sin godbenika, 4 mesece. — Ana Orehek, hči policijskega stražnika, 3 mesece. — Slavko Srnjak, sin delavca v tobačni tovarni, tri tedne. — Ivan Koderman, posestnikov sin, 7 mesecev. — Filip Oprešnik, občinski ubožec, 34 let. — Frančiška Grošelj, služkinja, 28 let. — Ivan Mivšek, rejnec, 3 mesece.

Ij Drago spanje. V soboto ponoči je užitar Mihael Vidmar iz Hinj nekoliko natrkan taval po mestu in končno prišel Pred Prule in na travi zaspal. Ko ga je zjutraj čevljarški pomočnik Fran Vidmar prebudil, je M. Vidmar opazil, da mu je bila med spanjem ukradena zlata ura in verižica ter okoli 25 kron denarja.

Ij Nepreviden kolesar. V soboto je nesla posestnica Uršula Cesar iz Urklovičeve vasi po Starem trgu na glavi jerbasa jajca. Nek kolesar se je zaletel vanjo in jo podrnil na tla. Pobila so se vsa jajca, ženska se je pa pri padcu poškodovala na kolenih.

Ij Karambol. Ko se je v soboto popoldne peljal po Sv. Petra cesti na kolesu vodnjakar Fran Baloh iz Spodnje Šiške, mu je na vogalu Resljeve ceste pripeljal nasproti kolesar Slavko Poljšak in zadel vanj. Padla sta oba s kolesa, a se k sreči ni nobeden poškodoval. Baloh ima pa na kolesu 60 K škode.

Ij Nepreviden voznik. V soboto je hlapec Franc Močnik po Bohoričevi ulici tako neprevidno vozil, da je zadel in podrnil na tla triletno Marijo Tomšič, katera se je pri tem na obrazu precej poškodovala.

Ij Stekline sumljiv pes. Včeraj popoldne je bila policija obveščena, da se klati v Latermanovem drevoredu nek pes, ki je sumljiv stekline. Policijski stražnik je s pomočjo občinstva psa zaprl v neko drvarnico, potem pa poklical konjača, da ga je odpeljal.

Ij Kolo poneveril. Pred nekaj dnevi je prišel k izposojevalki koles, Ani Gorec na Dunajski cesti št. 18, delavec Franc Kavčič iz Trzina in si izposodil kolo, vredno 100 K. Kavčič se je s kolesom peljal v Trst ter ga tam prodal za 50 K. Ko mu je denar pošel, se je pripeljal v Ljubljano, kjer ga je stražnik srečal v Latermanovem drevoredu in ga aretoval. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Ij Izgubila se je srebrna ura z verižico na poti od Mirja proti Tržaški cesti od nadalje po Rimski cesti ter po Cojzovem grabnu do Krakovskega nasipa. Pošten najditelj je naprošen, naj jo odda proti dobri nagradi v trafikii na Krakovskem nasipu št. 4.

Ij Optični zavod Fr. P. Zajec se je preselil na Stari trg št. 9, kjer je svojo trgovino popolnoma na novo uredil in povečal ter se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča. Več v oglasu.

Polei Orlov v Petrovčeh.

Na zadnjem občnem zboru zveze Orlov v Ljubljani se je na predlog br. V. Jeločnika, zvezinega načelnika, sklenilo, da se priredi leta 1911 poleg velikega manifestačnega nastopa Orlov v Ljubljani tudi za Štajersko javna telovadba Orlov v večjem obsegu. Kot kraj za to se je odločilo Petrovče, ki je dejanski sedež delavnega in močnega savinjskega Orla. Začetkom za majnik določena prireditve se je preložila na poznejši čas ter se sedaj končno nastavlja na dne 10. septembra, na praznik Imena Marijinega. Prireditve je obvezna za vse štajerske Orla, vabljeni pa so in so tudi obljubili pomoč bližnji kranjski odseki. Zveza Orlov bo vse storila, da se bode prireditve vršila sijajno.

Ta prvi večji javni nastop Orlov na Štajerskem je velepomemben za vso Orlovo rganizacijo na Štajerskem, posebej še za Savinjsko dolino.

Na Štajerskem je treba na vsak način Orlovo organizacijo ukrepati in razširiti. Saj je poleg mladeniških Marijinih družb naš Orel tista organizacijska oblika, ki se je izkazala za najboljše za naše fante. Na Kranjskem, kjer šteje Orel že četrto leto, je obrodila ta za duševno in telesno vzgojo moške mladine skrbeča organizacija že polno lepih sadov. Na Štajerskem se dosedaj Orel ni mogel tako krepko razviti, deloma ker je primanjkovalo tehnično izobraženih voditeljev, deloma pa so razvoj ovirali razni predsodki. Dne 10. septembra bode našim mladeničem in njihovim starišem dana priložnost, da vidijo, kaj znajo naši Orli, čvet naših mladeničev, in padli bodo marsikateri predsodki.

Ta dan pa bode tudi v resnem posvetovanju skušal dati podlago za nadaljnji krepki razvoj Orla na Štajerskem. Na dnevnem redu bode zborovanje, h kateremu bodo povabljeni naši izkušeni organizatorji, ter zastopniki štajerskih mladeniških zvez. Na tem zborovanju, ki bo obenem občni zbor Štajerske mladeniške zveze, bode prišlo v razgovor vprašanje, kako poskrbeti za štajerske Orla tehnično izvežbanih vadiateljev, pripravljen je referat o štajerskih okrožjih, ustanovila se bo Podzveza Orlov za Štajersko.

Posebej pa je pomembna ta prireditev za Savinjsko dolino. Ako si hočemo ta biser spodnještajerski ohraniti, ako hočemo zajeziti surovost in versko brezbriznost, ki se med našo moško mladino zlasti v bližini Celja in Žalca vedno bolj širi, moramo združiti vse naše fante v smotreno organizacijo Orla, ki jim daje duševno in telesno vzgojo, jih uči omike, pa tudi discipline, reda. Našim savinjskim fantom bode 10. september podal tudi zadoščenje za vse neštete žalitve, ki jih morajo prenesti. Videli bodo ta dan, da niso osamljeni, dobili bodo novega veselja za Orla.

Torej na delo za 10. september! Naši Orli se naj pripravijo, da bo prvi skupni nastop sijajen, naša društva naj ta dan pošljejo vsaj enega ali pa dva zastopnika in če mogoče prelozijo svoje prireditve, da bode tudi udeležba od strani občinstva velika. V Ljubljano nam letos žal ni mogoče iti. Pa po hitim v Petrovče, v štajersko Brezje; 10. september naj najde zbrane v Petrovčah vse prijatelje naših pridnih fantov, vse somišljenike! Na svidenje!

Razne stvari.

Aligator požrl deklico. V Forsyth, Ga., je v nekem ribniku blizu mesta poginil aligator. Ko so ga razparali, so našli v njem zlato uro in zlato verižico 12letne deklice Janet Thornton, ki je pred dvema letoma na misteriozni način izginila z doma svojih staršev v Island Grove, Fla. Kmalu potem, ko je bila deklica izginila, so bili ujeli zdaj poginjenega aligatorja blizu Island Grove in ga vrgli v ribnik. Deklico so videli zadnjikrat stati ob bregu jezera, kjer je bil aligator ujet. Deklica je takrat imela pri sebi zlato uro in verižico. Na krovu ure so bili vrezani začetni črki njenega imena. To uro so zdaj našli v aligatorjevem trebuhu. Domneva se, da je aligator popadel deklico, ko se je igrala na obrežju in jo požrl. Starši dekleta so bili obveščeni o najdbi.

Prodaja posestva Schaumburg-Lippe v Virovitici je zopet na dnevnem redu; poročalo se je, da je hamburško delniško društvo za eksploitaranje lesa kupilo to ogromno posestvo za 42 in pol milijona kron. »N. P. Journal« je pa na to pisal, da temu ni tako, marveč da si je lani »Ogrska banka za parcelacijo in kolnizacijo« pridobila opcijsko pravico in da sedaj njeni strokovnjaki proučujejo vrednost tamošnjih gozdov. Ni torej izključeno, da velikaško posestvo preide v mažarske roke.

Zadnji vitez reda Marije Terezije. Edini še živeči vitez reda Marije Terezije je bivši ogrsko-hrvaški domobranski minister in poznejši ministrski predsednik baron Fejervary, ki sedaj zavzema mesto kapitana kraljeve spremljevalne telesne garde. Letos obhaja službeno obletnico.

200.000 K je zapustil za ustanovitev trgovske šole v Mitrovici nedavno umrli tamošnji veleposestnik Stevan Savič.

Spomenik misijonarju. Historična družba v New Yorku se je obrnila na ondoto vlado s pozivom, naj se postavi spomenik jezuitu P. Jogeju, ki je deloval kot prvi misijonar v indijanski pokrajini New York. Vlada je izjavila, da je pripravljena, prispevati za spomenik 10.000 dolarjev.

Hiša za novoporočence. Občinski svet kraja Weisensee v bližini Berlina je sklenil, da sezida posebno hišo za samce, v kateri bo imelo prostora 34 moških in 17 žensk. Najemnina za eno sobo bo znašala 3 marke na teden, za sobo z dvema posteljama pa 5 mark. V prvem nadstropju bodo stanovale ženske, v drugem in tretjem pa moški. Restavracijski prostori bodo za oba spola ločeni. Zemljišče, na katerem bo stalo poslopje, velja 210.000 mark in je v bližini občinske kopelji, ljudske knjižnice in občinske telovadnice.

Telefonska in brzojavna poročila.

NOV VSPEH SLOVENCEV NA SPODNJEM ŠTAJERSKEM.

Maribor, 14. avgusta. Pri volitvah v okrajni zastop mariborski so dobili Slovenci v kuriji veleposestva 1 zastopnika. Nemci so jih dobili 8. Slovenci so

letos sploh prvič nastopili in veleposestvo naskočili ter takoj dosegli lep vspeh. Dočim so Nemci dobili 108 glasov, so jih Slovenci 100. To je velika moralna zmaga. Spodnještajersko slovenstvo se čedalje bolj okreplja.

CESAR FEJERVARYJU.

Dunaj, 14. avgusta. Cesar je poslal generalu Fejervaryju, načelniku ogrske trabantske garde, ob priliki 60letnice njegovega službovanja jako laskavo lastnoročno pismo, v katerem slavi njegove zasluge na bojnem polju.

PAPEŽEVO ZDRAVJE.

Rim, 14. avgusta. Listi poročajo, da je izboljšanje papeževga stanja trajno. Vročnica in tudi simptomi uraemije so po »Mattinu« izginili. Papež je zaužil nekaj mleka z dvema jajcema in eno skodelico nesoljene juhe. Tekom dneva je papež govoril s kardinalom Merry del Val, majordomusom mon. Bisleti in svojimi sestrami Rozo, Ano in Marijo. V par dneh bo papež sprejel kardinalski kolegij.

Berolin, 14. avgusta. »Lokalanzeigerju« poročajo iz Rima: V stanju papeževem je zaznamovati počasno izboljšanje. Vročnica je skoraj izginila. Sveti Oče je soboto prebil na otomani.

Rim, 14. avgusta. (Avstrijski brzojavni urad.) Poročila o zdravju Svetega Očeta so vedno ugodnejša. Papež je prebil noč zelo mirno. Vročnica je izginila. Papež se, kakor se more zdaj trditi, nahaja v stanju rekonvalescenca, ki pa vsled splošne slabosti pacienta utegne trajati precej dolgo.

DUEL MED GROFOMA STERNBERGOM IN KAROLYJEM.

Požun, 14. avgusta. Danes se je vršil tukaj dvoboj med bivšim poslancem grofom Sternbergom in ogrskim grofom Karolyjem, ki je bil v ogrskem parlamentu nedavno pobalinsko napadel avstrijsko armado in generala, češ, da so bili morilci. Sekundanta grofa Sternberga sta bila princ Liechtenstein in princ Kroy, sekundanta grofa Karolyja pa grof Hadik in pl. Rohonczy. Pri prvem spopadu je dobil grof Sternberg nezatno rano na čelu, pri drugem pa je Sternberg udaril Karolyja z vso silo po čelu, a je udarec zdrknil in Karolyju preklal desno uho. Dvoboj se je nato končal. Nasprotnika sta se ločila nespravljena. Grof Sternberg je celo iz dvorskih krogov dobil priznanja za njegov neustrašeni nastop za čast armade.

NEMŠKI »NATIONALVERBAND«.

Celovec, 14. avgusta. Ob priliki rokodelskega shoda so se zbrali tukaj navzoči člani nemškega »Nationalverbanda« v deželnem dvorcu k prostemu posvetovanju, pri katerem se je razpravljalo o stališču in taktiki nemških poslancev z ozirom na jesensko parlamentarno zasedanje. Posvetovanja so se razun mnogih alpskih nemških poslancev udeležili tudi sudetski. Gre se za to, kakšno stališče bodo zavzeli Nemci v pogajanjih, ki jih začne baron Gautsch menda septembra meseca z voditelji strank.

NAPAD NA HRVAŠKEGA BANA.

Budimpešta, 14. avgusta. Tukaj je zagrebški lekarnar Matoušek napadel hrvaškega bana dr. Tomašiča. Atentatorja, ki je 24 let star, so zaprli. Gre se za maščevanje, ker je hrvaška vlada Matoušku odrekla koncesijo.

ČEHI V BERLINU.

Berolin, 14. avgusta. Včeraj je došlo ob ¼ 6. uro zjutraj v Berlin s posebnim vlakom 500 čeških gostov, da se udeležijo 50letnice češko-slovanskega kluba v Berlinu in istočasno tudi kongresa čeških inozemskih društev. Goste je sprejel predsednik berlinskega društva Hruša. Ko se je vlak pripeljal na kolodvor, je pelo kakih 50 mladih fantalinov, ki so se v soboto udeležili shoda, na katerem se je protestiralo proti prihodu Čehov v Berlin. »Die Wacht am Rhein«, a so se na poziv navzočega policijskega majorja kmalu razkropili, tako da ni bilo treba navzočim policistom na kolodvoru posredovati. Nemška vlada je bila vprašala češki narodni svet v Pragi, kaj je s češkim izletom in kongresom, in ko je dobila informacijo, da izlet nima političnega značaja, ga je dovolila, kakor tudi posebni vlak in udeležencem zagarantirala varnost proti vsakemu napadu Vsenemcev, ki so v Berlinu hoteli uprizoriti gonjo proti Čehom. Nemška vlada je v tem slučaju pokazala, da je velikobolj energična in pravična kakor je avstrijska.

ZA DRUGO ČEŠKO VSEUČILIŠČE.

Boskovic (Moravska), 14. avgusta. Tu se je vršil velik shod v prilog drugemu češkemu vseučilišču.

KOLERA.

Trst, 14. avgusta. V zadnjih 24 urah se ni tukaj pripetila noben slučaj kolere.

Trst, 14. avgusta. Glede poštnega uslužbenca, ki je obolel v vlaku Trst—Dunaj na diareji, se z Dunaja poroča, da je bakteriološka preiskava dognala, da ni obolel za kolero. Poštni uslužbenec se piše Subaj in bo že v par dneh mogel zapustiti bolnico.

Dunaj, 14. avgusta. Semkaj se iz Florence poroča, da je laška vlada časopisju najstrožje prepovedala en sam slučaj kolere naznaniti. Zlasti so okužena mesta Livorno, Napolj in Palermo. Livornsko kopališče je zaprto, en del mesta policijsko zaprt in nobeden ne sme vanj razun bratje Misericordije, ki opravljajo sanitetno službo. Veselični vlaki so prepovedani. **Vsak dan oboli na kolero 50 do 80 oseb,** polovica jih umre. V Palermu je **vsak dan okoli 100 smrtnih slučajev.** Tudi v Benetkah je kolera. Ko je prefekt prve slučaje naznanil, je ministrski predsednik Giolitti odgovoril, da se to ne sme objaviti. Vlada je glede Livorna izdala komunike, da je zdravstveno stanje izborno, da, celo boljše kakor prejšnja leta! To je brezvestnost, ki je najhujše obsodbe vredna.

Solun, 14. avgusta. Kolera se po zgornji Albaniji razširja. V teku zadnjih 24 ur je obolelo v Peču 31, v Djakovu 10, v Novipazarju 12, v Senici 7, v Mitrovici 5 in v Skoplju 1 oseba na kolero.

Carigrad, 14. avgusta. V predmestju Haskej je 12. t. m. obolelo na kolero **83 oseb,** od teh jih je **24 umrlo.** Tudi med vojaštvom se je pojavilo več slučajev.

STAVKA V ZAHODNOČEŠKIH ŽELEZOLIVARNAH.

Plzen, 14. avgusta. Včeraj je pričela stavkati večina kovinskih delavcev v železolivarnah. Zahodnočeška zveza delodajalcev je sklenila za slučaj, da se do 18. t. m. ne doseže sporazuma, odpovedati delo 19. t. m. vsem kovinskim delavcem ter ustaviti v podjelnih obrat s 4. septembrom. Tvrđ je 22, ki so napovedale odpoved delavcem. V poštef pride 7000 delavcev.

VSEUČILIŠKI PROFESOR UMRL.

Gradec, 14. avgusta. Tu je umrl vseučiliški profesor civilnega procesa. dvorni svetnik pl. Kannstein v starosti 66 let.

PONESREČEN TURIST.

Heiligenblut, 14. avgusta. V grofsglocknerskem ozemlju so našli ubitega neznanega turista.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Monakovo, 14. avgusta. Na kolodvoru v Starhembergu je zavozila lokomotiva v brzovlak iz Monakovega. 30 oseb je lahko ranjenih.

VROČINA V BERLINU.

Berolin, 14. avgusta. Včeraj je tukaj vladala vročina, kakršnih dozďaj tukaj še ni bilo. Veliko oseb je bilo od solnčarice smrtno zadetih.

SMRTNE OBDOBDE NA ŠPANSKEM.

Cadix, 14. avgusta. Ob priliki usmrčenja upornikov parnika »Numancia« je prišlo v Cadixu do velikih izgređov. Dve socialistični društvi ste priredili demonstracijo. V sklenjenih vrstah so korakali člani teh društev po ulicah in peli socialistične pesmi. Posredovala je policija in razgnala demonstrante. V soboto zjutraj časopisi niso mogli iziti. Večina trgovin je bila zaprta, ker so se trgovci bali, da bi jih tolpa ne oplenila.

Biarritz, 14. avgusta. Na zdraviliški promenadi je v petek bralo več mestnih delavcev v nekem španskem listu poročilo o usmrčenju upornikov ladje »Numancia« ter so se glasno zgražali vsled ostre obsodbe. Nek mimoidoči častnik jih je pozval, naj bodo tihi, ti pa so mu klicali: »Sokrivci! Morileci!« ter ga napadli dejansko. Častnik se je postavil v bran, prihiteli so zraven zdraviliški gosti, nakar je nastal na promenadi splošen pretep. Končno je odvedla policija častnika in delavce na stražnico. Župan je izrekel častniku svoje obžalovanje vsled dogodka.

VELIKA DELAVSKA GIBANJA NA ANGLEŠKEM.

POULIČNI BOJI V LIVERPOOLU IN GLASGOWU.

Manchester, 14. avgusta. Ko je noč no osobje na Central Railway Station ustavilo delo, je sledilo njihovemu zgledu tudi dnevno osobje. Delo težakov opravljajo inšpektorji in drugi uradniki. Položaj se smatra kot resen, ker pravzaprav za to stavko ni nobenega vzroka in stavekajo delavci le vsled simpatije do drugih delavcev, ki so istotako ustavili delo vsled malenkostnih vzrokov.

Liverpool, 14. avgusta. V soboto so prepeljali 100 vagonov živil iz edgheillskega tovrnega kolodvora v notranje mesta pod varstvom močne vojaške straže, ki je imela nalogo rabiti orožje v slučaju, da bi napadli vlake stavkarjoči delavci. Bile so velike demonstra-

cije, vendar ni bilo resnejših izgredev. Položaj je vsled stavke zelo resen.

Liverpool, 14. avgusta. Tu so se vršili med demonstrujočimi delavci in policijo hudi poulični boji. Množica je policijo napadala in jo večkrat nazaj zagnala. Pri tem je bil 1 policist ubit, 20 ranjenih, dočim je na strani demonstrantov bilo ranjenih 50 oseb. Šele ko je magistrat proglasil obsedno stanje in je nastopilo vojaštvo, se je vrnil nekoliko mir. Boji so trajali do polnoči.

Glasgow, 14. avgusta. Tu so štrajkovci demolirali električne naprave, izruvali drogeve za napeljavo toka in razbili 50 vagonov cestne železnice.

Glasgow, 14. avgusta. Vsled stavke popolnoma počiva cestni železnični promet.

MONARHISTIČNO GIBANJE NA PORTUGALSKEM.

Berolin, 14. avgusta. Dne 5. oktobra bo minulo leto, odkar je izbruhnila na Portugalskem revolucija in bila proglašena republika. Doslej evropske velevlasti nove republike še niso priznale, čemur je krivo, kot se trdi, ker so se pri krvavem prevratu v jeseni leta 1910. kršile tudi tuje posesti. Spominjati se je samo treba na nasilno postopanje napram raznim cerkvenim družbam brez ozira na narodnost in da se je mlada republika spočetka branila plačati kako odškodnino. V zadnjem času so republikanski mogočnjaki sprevdela, da ni koristno vztrajati na tem potu in so odnehali. Vendar se pa to ni zgodilo v toliko, v kolikor velevlasti z vso pravico zahtevajo in ako ne bo republikanska vlada napram zahtevam velevlasti še več odnehala, bo čakala še dolgo, da jo bodo priznali.

Lizbona, 14. avgusta. Podčastniki so poslali vojnemu ministru pismo, v katerem prosijo, da smejo nositi častniške sablje. V pismu je bila grožnja, da bodo podčastniki prestopili k monarhističnim zarotnikom, ako se jim ne ugodí. Vojni minister je nato izdal na vse polke ukaz, da se mora vsak eventuale upor zatreti v kali ter kaznovati najstrožje.

Lizbona, 14. avgusta. 18 seržantov 16. pešpolka je bilo spoznanih za krive kot zarotniki proti državni oblasti ter so jih prepeljali v neko trdnjavo. Tudi v 17. pešpolku v Beji so se uprli vojaki. Velik del vojakov in podčastnikov je hotel prirediti mačjo godbo polkovniku, odreči mu pokorščino ter pokazati svetu, da ga kot republikanca monarhistični vojaki ne respektirajo. Republikanski vojaki so pa preprečili demonstracijo. Vodja monarhistov, nek praporščak, se je nato usmrtil; prerazal si je žile.

Lizbona, 14. avgusta. Pretežna večina vojaštva je republikanska. V splošno presenečenje republikanskih krogov pa so se mnogi polki izkazali kot nezanesljivi. Najhujše, ker je med temi polki tudi lizbonski 16. pešpolk.

PERZIJSKE HOMATIJE. PORAZ PERZIJSKEGA EKŠŠAHA.

Peterburg, 14. avgusta. Iz Teherana gredo vladne čete, močne 15.000 mož, med njimi Bahrijari, eksšahu Mohamedu Aliju, ki koraka proti Teheranu, nasproti. Prišlo je do bitke pri Firzukuhi, v kateri je bil del eksšahovih čet poražen. Odločitve še ni.

Teheran, 14. avgusta. Eksšah Mohamed Ali se nahaja 80 milj severno od Teherana. Prišlo je med njim in med vladnimi četami do bitke, v kateri je bil eksšahov vojskovodja ubit.

MINISTRSKA KRIZA V TURČIJI.

Carigrad, 14. avgusta. Mladoturški komite je nejevoljen, ker je veliki vezir Hakki-paša imenoval za ministra pošte in javnih del moža, ki ne pripadata mladoturški stranki. Mladoturki se prizadevajo, da bi se osnoval izključno mladoturški kabinet pod vodstvom bivšega finančnega ministra Džavidbeja.

MALISORSKO VPRAŠANJE.

Carigrad, 14. avgusta. Glasom depeše skaderskega valija so se skoro vsi

Malisori vrnili v svojo domovino. V Črni gori je ostalo le 40 rodbin iz hotiškega plemena.

KRALJ NIKOLAJ ČRNOGORSKI.

Dunaj, 14. avgusta. Semkaj iz Peterburga dospeli črnogorski minister Miušković je izjavil, da se bo kralj Nikolaj v teku šestih tednov podal na potovanje v inozemstvo in obiskal ruskega carja ter cesarja Franca Jožefa.

DEMONSTRACIJA BREZPOSELNIH NA DUNAJU.

Dunaj, 14. avgusta. Tu je okrog 200 brezposelnih demonstriralo pred rotovžem.

SLOVEČ SLIKAR UMRL.

Haag, 14. avgusta. Tu je umrl sloveči slikar Jožef Israëls.

SMRTNE NEZGODE NA STRELIŠČU.

Šopronj, 14. avgusta. Ob priliki strelnih vaj huzarskega polka je bila ustreljena neka gospodična. Občinski svet je z ozirom na to, da je polk hodil streljat na kraj, kjer ni imel pravice, pozval vojaško oblast, naj primerno ukrene, če ne, ne bo občina dajala vojakom nobenega prostora več za streljanje na razpolago.

PONESREČENA VOJNA LADJA.

Rim, 14. avgusta. Križarka »San Giorgio« je v bližini Posillipa zadeala ob skalo in zadobila več poškodb. Poprave so trajale celo noč.

Izlet gostilničarjev na Bled.

Posebni vlak

vozi

2463

po sledečem voznem redu:

Odhod iz Ljubljane juž. kol. ob 7. uri 01 m.	
„ „ „ „ „ „ „ „ 7. „ 08 „	drž. „
„ „ Vižmarj „ „ 7. „ 16 „	„
„ „ Medvod „ „ 7. „ 25 „	„
„ „ Škofje Loke „ „ 7. „ 36 „	„
„ „ Kranja „ „ 7. „ 47 „	„

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 14. avgusta.

Pšenica za oktober 1911	11'33
Ož za oktober 1911	9'20
Oves za oktober 1911	8'30
Koruza za sept. 1912	7'94
Koruza za maj 1911	7'94

„NUISOL“

od Bergmann & Co., Tešin (Tetschen) ob Labi je in ostane, pozneje kot doslej nedosežen v svojem presenečenju naravnem pobarvanju las in brade. — Dobiva se v svetli, rujavi in črni barvi steklenica po K 2'50 pri: Antonu Kancu, drogerija; O. Feltich-Frankheim, brivec.

Učenka

za trgovino mešanega blaga se sprejme.

Natančneje se izve pri M. Poženel, Jesenice-Fužine, Gorenjsko. 2447

Zlate svetilnje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Zahvala.

2466

Za vse izraze sožalja in dokaze odkritega sočutja o priliki prežalostne smrti nepozabnega brata, oziroma svaka in strica, gospoda

Štefkota Pogačnika

deželnega računskega oficijala

izrekamo tem potom globoko ginjeni svojo najtoplejšo zahvalo. Posebno zahvalo izrekamo prečastiti duhovščini, veleblagorodnima gospodoma dr. Ivanu Zajcu, deželnemu odborniku in dr. Vinku Gregoriču, primariju, velecenjenim gospodom deželnim uradnikom, kakor tudi vsem sorodnikom prijateljem in znancem, ki so pokojnega spremili v tako obilnem številu k večnemu počitku. Nadalje se zahvaljujemo gg. tovarišem pevcem za preginljive žalostinke ter vsem mnogim darovalcem prekrasnih vencev in šopkov.

V Ljubljani, 14. avgusta 1911.

Žalujoče rodbine
Pogačnik - Vodnik.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastanijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »Merkur«, Brno Neugasse 20.

I. Vecchiet

zlatar v LJUBLJANI, nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Lastna delavnica

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne. — Solidna in rečna postrežba. Popravila točno.

2714

Oddajo se takoj v najem

gostilniški prostori
in hotelske sobe
na Bavarskem dvoru.

Pojasnila daje

„Gospodarska zveza“ v Ljubljani.

Hotel Vega v Spodnji Šiški

se odda s 1. novembrom v najem. Več se izve pri Antonu Maver, Ljubljana, Metelkova ulica 19. 2421

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljšo sredstvo 2501 „Kuč“ 4 steklenice (5 kg) franko K 4'50 BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

URA z verižico za samo kron 2'20.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2'20, ter 3letnim pisarnim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 6'—, 5 kos. K 9'—. Pošilja proti povzetju prusko - šlezjska izvozna trdka

A. Gelb, Krakow 340.

Za neugajajoče denar nazaj.

Proda se

pod zelo ugodnimi pogoji

lepo posestvo

v Drnovci blizu Vač, železniška postaja Zagorje ob Savi, obsegajoče 63 oralov njiv, travnikov, vrtov, gozda, z dvema hišama, obširnimi gospodarskimi splotji; redi se lahko do 200 glav živine, ovac in prešičev; komaj nekaj minut od posestva nahaja se mlekarna.

Pojasnila daje pisarna dr. Frana Poček, odvetnika v Ljubljani, Stari trg št. 30. 2154 10

Išče se pošteno, zdravo, 14 do 16 let staro dekle kot 2464

učenka ali pomočnica

za Glavno zalogo tobaka. Angelj Casagrande v Ajdovščini (Primorsko).

Hotelska sobarica Filipina

si usoja tem potom javiti, da je izstopila iz službe v hotelu „Štrukelj“ ter nastopila enako službo v hotelu »Mirija« v Ljubljani. 2465

1 ali 2 učenca

se sprejmeta v pouk za mizarški obrt, nastop takoj. — Andrej Kregar, mizar. mojster, Vižmarje nad Ljubljano. 2467

Na prečaj imam večjo množino

ugašenege apna

starega nad trideset let. 2463

Mojzij Berič zidarski mojster
Stara Loka 63, P. Skofja Loka.

Podpirajte domačo industrijo!

Franc Ros
Ljubljana,
Sodna ulica.

Speciálna mehánína pletilna industrija in trgovina za površne n spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogovice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Šivalni stroji od 70 kron naprej. Pletilni stroji patent „Wiedermann“ je edina in najugodnejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno. Ker delam brez agentov so cene veliko nižje. 164

Stare nogovice se ceno podpietujejo!

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahka tekoča solidna in neprekosljiva so 866

„Kinta“-kolesa.

Najboljšo jamstvo. Ilustrovani cenik brezplačno. R. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9. Specijalna trgovina s kolesi in posameznimi deli. Izposojevanje koles.

2472

Jakob Luznar

c. kr. sodnik

Angela Luznar roj. Bevc

poročena

Kostanjevica

dne 13. avgusta 1911

Lukovica